

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ВУЧОБА,
АГАРОДНІНА І КВЕТКІ
Ў ВУЦЕЎСКОЙ
ШКОЛЕ

10

МАЛЯВАННЕ І ІНТЫМ,
КАБ АДЦЯГНУЦЬ
СТАРАСЦЬ

13

ЗВЯЗДА

15 ЛІСТАПАДА 2023 г.
СЕРАДА
№ 221 (30101)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЗЯРЖАВНАГА ЦЭНТРА МІСЦОВЫХ СЯБРАТ

КОРАТКА

• Зменены парадак назначэння і вызвалення ад пасады старшыні і членаў праўлення Нацбанка.

• Жанчына-даследчык з Беларусі ўдзельнічае ў гадавым эксперыменце па імітацыі палёту на Месяц.

ЦЫТАТА ДНЯ

**Мікалай ШАПКОЎ,
першы намеснік
прэм'ер-міністра:**

«Беларусь нарошчвае аб'ёмы экспарту ў фізічным выяўленні практычна па ўсёй наменклатуры тавараў і паслуг. Такія вынікі сталі магчымыя дзякуючы мноству фактараў і адначасова дзейным механізмам. Па-першае, гэта інструменты дзяржаўнай фінансавай і нефінансавай падтрымкі, якую мы маштабуем і развіваем. Па-другое, Міністэрства замежных спраў усё больш падтрымае кантэкст свайго мандата. Па-трэцяе, урад заўсёды ўдзяляе і працягне ўдзяляць першарадную ўвагу развіццю знешнеэканамічнай дзейнасці. Мы адкрытыя да любых заканадаўчых змен, стварэння новых механізмаў і інструментаў, да спрашчэння і рэгулявання адміністрацыйных працэдур, звязаных са знешнеэканамічнай дзейнасцю. Функцыянуе таксама спецыяльная антысанкцыйная група, якая аперацыйна і гнутка рэагуе на актуальныя пытанні ў гэтай сферы».

Фота: ЕлітА.

ПРАВИЛЫ ЗРАЗУМЕЛЫЯ. ВЫКОНВАЮЦЬ НЕ УСЕ

У першую чаргу, размова аб аўтамабільных перавозках датычылася маршрутак, якія курсіруюць у гарадах і паміж населенымі пунктамі, і машын таксі. Прэзідэнт падкрэсліў, што ў дзяржавы ёсць два простыя патрабаванні. Першае — бяспека людзей, бо такім відам транспарту карыстаюцца многія нашы грамадзяне і госці краіны. Другое — легальная работа перавозчыкаў. Кіраўнік дзяржавы зрабіў акцэнт на словы

«легальная». «Бо вырчку заніжаюць, хаваюць, у канвертах заробкі плацяць, падаткі не плацяць у шалёных памерах. Гэтай праблемай займаюцца праваахоўныя органы. Хацелася б, каб Кубракоў разам з Тэртэлем (кіраўнікі МУС і КДБ. — «Зв».) мне далажылі да новага года, каб прыняць рашэнні. Няма чаго з імі размаўляць. Падатак не заплаціў — туды (размова аб прыцягненні да адказнасці ў адпаведнасці з заканадаўствам. — «Зв».)», — сказаў кіраўнік дзяржавы. Прэзідэнт канстатаваў, што ў цэлым зразумелыя і справядлівыя правілы выконваюць далёка не ўсе ўдзельнікі гэтага бізнесу.

Як паказваюць праверкі Камітэта дзяржаўнага кантролю, несумленных дзялкоў нямала. За 9 месяцаў 2023 года правярылі крыху больш за 10 тысяч аўтамабіляў. Выявілі амаль 9 тысяч парушэнняў.

«Самае страшнае, што нелегалы наўмысна адыходзяць ад патрабаванняў бяспекі, якія прад'яўляюцца да рэгулярных перавозчыкаў: наяўнасць неабходнай адзіцельскай катэгорыі і стажу. Людзей воззяць усё, хто хоча. А потым — дзікія аварыі, як пад Смальявічамі, гінуць дзеці і паўтара дзясятка чалавек.

СТАР. 2

Дзяржаўны інтарэс

ПРАДУКТЫ АЙЧЫННАЙ СЕЛЕКЦЫІ

Як навуковыя адкрыцці і тэхналагічныя навінкі дапамагаюць развіццю аграпрамысловага комплексу Беларусі

Навуковыя адкрыцці і тэхналагічныя новаўвядзенні робяць працу аграрыяў хуткай і дакладнай, рэнтабельнай і эфектыўнай. У распрадзэнні сучасных вытворцаў сельгаспрадукцыі — інтэлектуальная тэхніка і інавацыйныя тэхналогіі, устойлівыя пасадачныя матэрыялы і высокапрадукцыйныя пароды сельскагаспадарчых жывёл.

У нашай краіне навука працуе ў цеснай звязцы з практыкай: навуковыя і тэхналагічныя дасягненні робяць больш эфектыўнымі тэхналогіі вядзення сельскай гаспадаркі, а праблемы і задачы практыкаў вызначаюць кірункі навуковых пошукаў. Аб новых аграпрамысловых тэхналогіях і ўкладзе айчынных вучоных у развіццё сельскай гаспадаркі расказалі прадстаўнікі Нацыянальнай акадэміі навук.

СТАЎКА НА СВАЁ

— Беларускі аграпрамысловы комплекс мае дасягненні, якія прызнаны ва ўсім свеце, — падкрэсліў намеснік старшыні Прэзідыума НАН Беларусі, доктар навук, прафесар Пётр КАЗАКЕВІЧ.

СТАР. 4

Гэта — мы

ІНТЭРНЭТ, ВУЛІЦА, СЯМ'Я, ПЕДАГОГ...

Хто насамрэч
выхоўвае маладое пакаленне?

Як заахвоціць «лічбавых» дзяцей у век спажывальніцтва да духоўнага самаразвіцця і маральнага самаўдасканалення? Як выхаваць любоў да Бацькаўшчыны, імкненне рабіць дабро і паляпшаць навакольны свет? Ці могуць педагогі канкураваць з гаджэтамі? Якія каштоўнасці фарміруюць цывілізацыю? Гэтыя і многія іншыя пытанні аказаліся ў цэнтры ўвагі ўдзельнікаў міжнароднай канферэнцыі «Духоўнае, грамадзянскае і патрыятычнае выхаванне ў Саюзнай дзяржаве», арганізаванай Акадэміяй паслядыпломнай адукацыі ў вочна-дыстанцыйным фармаце.

У мерапрыемстве ўзялі ўдзел прадстаўнікі навуковай грамадскасці, кіраўнікі сістэмы адукацыі, педагогічныя работнікі ўстановаў вышэйшай, агульнай сярэдняй і дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі з Беларусі і Расіі — звыш 450 спецыялістаў. На канферэнцыю было даслана больш за 170 матэрыялаў, для ўдзелу ў ёй арганізавана звыш 350 кропак падключэння, што сведчыць аб актуальнасці ўзнятай тэмы для абодвух бакоў.

СТАР. 5

ISSN 1990 — 763X

У НОВЫ ГОД — СА СТАРЫМ СЯБРАМ!

Ідзе падпіска на I паўгоддзе 2024 года.

Усім, хто падпісаўся на I квартал або I паўгоддзе 2024 года, у падарунак чатыры календары: насценны, рэлігійны, народны і месяцавы.

«ПРАВИЛЫ ГУЛЬНІ ПАВІННЫ БЫЦЬ АДЗІНЬЯ ДЛЯ ЎСІХ. ЖОРСТКІЯ, ПРАЗРЫСТЫЯ, ЗРАЗУМЕЛЫЯ»

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.

І ніхто не вінаваты. Там стажу няма, катэгорыі няма, допуску ў рэйсы няма, тэхналогія няма, рэжым працы ў адпачынку не выконваецца... «Бамбэяч» з ранку да вечара гэтыя вадзіцелі, бо гэта ж грошы для гаспадароў», — пералічыў Аляксандр Лукашэнка асноўныя праблемы. А ў выніку такое стаўленне прыводзіць да трагедый, падобных да ўжо згаданай аварыі ў Смалевіцкім раёне.

З фінансавага пункту гледжання часцей за ўсё выяўляюць утойванне выручкі, драбленне бізнесу, зарплату ў канвертах і нявыплата падаткаў. «Я думаю, што нам, Раман Аляксандравіч, трэба зрабіць больш жорсткім пакаранне па рэальных справах», — звярнуўся Прэзідэнт да прэм'ер-міністра Рамана Галоўчанкі. — Разрабуйце бізнес — адказваць. Не выплаціце падаткі — слухайце, хто нас прапакне? У Амерыцы папярэджвае заключэнне можна атрымаць за нявыплату падаткаў — дэмакратычная краіна. А мы чаго цяляпаемся?» Па яго словах, з гэтых парушэнняў і вынікае надбасумленая канкурэнцыя з легальнымі перавозчыкамі, што адбываецца на дзейнасці ўсёй галіны аўтамабільных перавозак. «Возяць бесцэмна, крадуць, не плацяць падаткі. Канешне, якія аўтобусы і іншыя могуць з імі канкураваць? Няроўныя ўмовы. Мы, што, гэтага не бачым? Страты бюджэту вылічаюцца дзясяткамі мільёнаў рублёў. А добрасумленныя перавозчыкі вымушаны закрываць свой бізнес, звальняць людзей. Вось і ўся справадлівасць», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Таму, па яго словах, трэба дасканалізаваць і ўстанавіць адзіныя для ўсіх правілы гульні. Жорсткія, празрыстыя, зразумелыя.

«Нікога не трэба ціснуць, цкаваць, звальняць і іншае. Правілы гульні аднолькавыя для ўсіх: і для легальных, і нелегальных, арганізаваных і неарганізаваных. Па адзіных правілах: крок улева, крок управа... Трэба вызначыць, якія функцыі бярэ на сябе дзяржава як рэгулятар: як будзе здзяйсняцца татальны кантроль у гэтай сферы, якія дадатковыя абавязкі з'яўцца ў перавозчыкаў», — акрэсліў задачы Аляксандр Лукашэнка.

УСЕ ПАВІННЫ БЫЦЬ У РОЎНЫХ УМОВАХ

Урадам падрыхтаваны праект указа, які рэгулюе адносіны ў сферы аўтамабільных перавозак пасажыраў. У ім прапануецца арганізаваць рэестр легальных перавозчыкаў, дыспетчараў і іншых удзельнікаў працэсу. «Я думаю, вы вызначыцеся, якія «іншых». Каб у нас ізаўно не было нейкіх магчымасцяў аддзіць ад гэтых правіл, ад схемы. Хто не ўключаны ў гэты рэестр, апынаецца па-за законам, яго дзейнасць будзе выяўляцца і спыняцца кантралюючымі органамі», — сказаў беларускі лідар. — Гэта значыць, табе дазволілі перавозіць людзей таксі і маршруткамі, ты ў рэестры — ідзі і вазі. Правілы будуць таксама ўстаноўлены. Калі цябе там няма і, крый божа, ты займаешся гэтымі перавозкамі». Прэзідэнт настойвае на тым, што нелегальныя перавозкі трэба спыняць самым жорсткім чынам. «Але яшчэ раз кажу: не трэба даваць ім нагоды, што мы «задушылі, кагосьці цюкнем» і гэтак далей. Хто можа працаваць, каго дапусцілі да гэтых перавозак, — працуйце, усе ў роўных умовах. Крок улева, крок управа — самае жорсткае пакаранне», — папярэдзіў ён.

Адной з тэм нарады былі інтэрнэт-агрэгатары. Прэзідэнт настойвае на тым, што ўсім, хто хоча працаваць

Фота БелаТА

у Беларусі, неабходна размясціць свае інфармацыйныя сістэмы на нашай тэрыторыі. «Ніякіх польскіх, нямецкіх, галандскіх фірм. Гэта няўхільны патрабаванні дзяржавы як гаранта забеспячэння бяспекі, абароны персанальных даных, спынення супрацьпраўных дзеянняў», — сказаў Прэзідэнт. Ён даручыў узяць гэта пытанне на кантроль.

Аляксандр Лукашэнка пацікавіўся пазіцыяй усіх датычных ведамстваў па ўнесеным дакуменце: ці ўсё ўлічана ў прадстаўленым праекце указа? Ён спытаў, ці дастаткова гэтага, каб забяспечыць бяспечныя перавозкі і празрысты, легальную работу. Праект указа распрацаваны ва ўрадзе пры ўдзеле Камітэта дзяржаўнага кантролю і Камітэта дзяржаўнай бяспекі.

У БЕЛАРУСІ БУДЗЕ СТВОРАНЫ ДЗЯРЖАЎНЫ РЭЕСТР ПЕРАВОЗАК ПАСАЖЫРАЎ

Намеснік прэм'ер-міністра Анатоль Сівак, які курыруе гэтую сферу, далажыў, што сёння нарацаецца

роств перавозак пасажыраў — на 2,6 працэнта па выніках 9 месяцаў гэтага года да ўзроўню мінулага года. Таксама віцэ-прэм'ер прывёў лічбы: «Перавозкі на рэгулярных маршрутах ліцэнзуюцца, цяпер такія перавозкі ажыццяўляюць 905 юрыдычных асоб і 767 індывідуальных прадпрыемстваў. Гэта тыя, хто заключае дагаворы з райвыканкамамі і возіць па раскладзе, — такія перавозкі называюцца рэгулярнымі. Гэта і прыватнікі, і дзяржаўныя. Гэта і вялікія аўтобусы, і маршруткі».

Старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Васіль Герасімаў звярнуў увагу, што ёсць тыя, хто працуе нелегальна пад выглядом нерэгулярных перавозак. «Рэгіструюцца, як быццам яны возяць вяселі, карпаратыўны, аказваюць турпаслугі. А на самай справе гэтая машына ідзе за 50 хвілін перад рэгулярным рэйсам і збірае ўвесь пасажырацотка. Пры гэтым яны не рэгіструюцца як рэгулярны рэйс», — растлумачыў ён.

Анатоль Сівак нагадаў, што ў 2017 годзе быў падпісаны Дэкрэт № 7, у рамках якога дзяржава пайшла на лібералізацыю рынку пашырэння аўтаперавозак. Але бізнес зразумев гэты крок насустрэча па-свойму, і пачаліся парушэнні. «Цяпер няхай крыві дзяцця самі на сябе», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка. Віцэ-прэм'ер таксама расказаў, што ў большасці выпадкаў работу ў нерэгулярных зносінах, асноўная доля ў якіх прыпадае на таксі, арганізуюць за межамі Беларусі, і звесткі аб такіх суб'ектах, так званыя дыспетчары. Часцей за ўсё іх інфармацыйныя сістэмы і рэсурсы знаходзяцца за межамі Беларусі. «Інфармацыя аб выкананых заказах і звесткі аб заказчыках перавозак захоўваюцца на серверах, якія знаходзяцца за межамі Беларусі, што непасрэдна ўплывае на забеспячэнне нацыянальнай бяспекі», — адзначыў ён.

«Гэта значыць, ты заказваеш таксі, у маршрутку дзесяць едзеш, гэта ўся інфармацыя збіраецца на замежных серверах, і там гэта ўсё захоўваецца?» — удакладніў кіраўнік дзяржавы. Па словах Анатоль Сівака, гэта сапраўды так. «Грошы чалавека і інфармацыя аб гэтай перавозцы выходзіла за мяжу. У дадзеным выпадку ў Галандыю. Калі пачаліся санкцыі, гэтая карціна змянілася — грошы пачалі сыходзіць у Расію. Акрамя таго, вам за перавозку неабходна заплаціць, напрыклад, 10 рублёў. Гэтая кампанія сабе пакідала 20—30 %, умоўна тры рублі, а сям вяртала перавозчыку. Вось такая была схема разлікаў. Па такой схеме працуюць і іншыя сэрвісы», — растлумачыў ён.

Анатоль Сівак таксама звярнуў увагу, што сітуацыя з бяспечнай пасажырскіх перавозак значна пагоршылася. Аб гэтым сведчыць статыстыка па колькасці дарожна-транспартных здарэнняў, у якіх людзі атрымліваюць траўмы і гінуць. У сувязі з гэтым расце і колькасць скаргаў ад насельніцтва. Людзі таксама скардзіцца на недаступнасць паслуг па перавозцы, па расклад перавозак. «Існуючыя памеры ваюцца рэгулярнымі. Гэта і прыватнікі, і дзяржаўныя. Гэта і вялікія аўтобусы, і маршруткі», — канстатаваў віцэ-прэм'ер.

Праект указа, які быў вынесены на нараду, мае мэту — навесці парадак у сферы аўтамабільных перавозак пасажыраў. Адзін з асноўных момантаў, прадугледжаных указам, — стварэнне дзяржаўнага рэестра перавозак пасажыраў, у які будзе ўключана звесткі аб перавозчыках, транспартных сродках (аўтобусах, легкавых аўтамабілях і аўтамабільных таксі), вадзіцелях і дыспетчарах. Дзякуючы ўключэнню ў рэестр і транспартных сродкаў, з'явіцца магчымасць, напрыклад, адсачыць выпадкі, калі транспартная кампанія пры выяўленні нейкіх парушэнняў можа проста перарэгістравацца і прадаваць работу з парушэннем заканадаўства пад іншай шыльдай. Таксама прадугледжаны абавязкі да суб'ектаў даваць дзяржаўным органам доступ да інфармацыі аб выкананых заказах. А самі заказы на перавозкі можна будзе перадаваць толькі праз перавозчыкаў, звесткі аб якіх будуць унесены ў рэестр.

«Для змянення імпарту паслуг, зніжэння рызыкі ўцечкі персанальных даных грамадзян праектам указа ўстаноўлена права замежных кампаній аказваць паслугі дыспетчара перавозак пасажыраў у нерэгулярных зносінах (дыспетчара таксі) толькі ў выпадку стварэння імі на тэрыторыі Беларусі юрыдычнай асобы. Яны таксама будуць абавязаны выкарыстоўваць у сваёй дзейнасці інфармацыйныя сістэмы і рэсурсы, размешчаныя на тэрыторыі Беларусі», — адзначыў Анатоль Сівак.

Для павышэння ўзроўню бяспекі для перавозчыкаў плануецца ўстанавіць абавязак відафіксацыі выканання перавозак пасажыраў. Праектам указа прадугледжаны механізмы прыпынення знаходжання і выключэння з рэестра надбасумленых перавозчыкаў. Віцэ-прэм'ер адзначыў, што гэтыя меры дазваляць павысіць адказнасць перавозчыкаў у выкананні заканадаўства і выведуч частку іх з ценю, ствараюць для суб'ектаў на рынку перавозак роўныя ўмовы гаспадарання, павысяць бяспеку перавозак пасажыраў.

Валерыя СЦЯЦКО.

У тэму

«ВАЖНА, КАБ ГЭТЫЯ ЗМЯНЕННІ ПРЫНЕСЛІ ПЛЮС ДЛЯ НАСЕЛЬНІЦТВА»

У размове з журналістамі Анатоль Сівак расказаў, што асноўныя моманты указа ўзгоднены. Прэзідэнт даручыў яшчэ раз уважыць, сабрацца на ўзроўні ўрада з усімі датычнымі дзяржаўнымі, прааналізаваць моманты, якія абмяркоўваліся на нарадзе, і ўнесці яму на подпіс канчатковы праект указа. Паводле слоў віцэ-прэм'ера, у першым квартале наступнага года на ўрадавым узроўні неабходна будзе дапрацаваць асобныя нормы: правесці неабходныя працэдурны і прыняць пастановы ў развіццё прэзідэнцкага указа. Плануецца, што ўказ уступіць у сілу з другога паўгоддзя наступнага года. Прэзідэнт падчас нарады адзначыў, што гэта найважнейшы дакумент, таму ён павінен быць вычарпальным. Усе меры, якія прадугледжвае гэты дакумент, павінны быць уважаны і дакладна прапісаны.

«Важна, каб гэтыя змяненні прынеслі плюс для насельніцтва. У выніку рэалізацыі ўказа дававіцца больш маршрутаў у сегменце рэгулярных перавозак. На конкурс будуць выстаўляцца дадатковыя маршруты. Бачым неабходнасць унесці карэктывы ў работу таксі. Гэта нерэгулярная перавозка. Там таксама існуе шмат праблем», — сказаў Анатоль Сівак. У частцы паслуг таксі ён прывёў ў прыклад сітуацыю з ДТЗ, калі часам складана адназначна прызначыць, што гэта была менавіта тая паслуга.

Таксама, па словах віцэ-прэм'ера, з прыняццем указа пакаранні за разнастайныя парушэнні ў сферы аўтамабільных перавозак будуць больш жорсткімі. Асабліва гэта датычыцца тых, хто, будучы зарэгістраваным як нерэгулярны перавозчык, выходзіць на рэгулярныя перавозкі. Зразумела, што больш жорстка пакаранні прадугледжаны для тых, хто працуе цалкам нелегальна. Дзейнасць тых перавозчыкаў, якія не ўключаны ў рэестр, прызнаецца незаконнай. «І тады вынікая норма заканадаўства аб канфіскацыі прылады ўчынення злачынства. Сёння транспартная

інспекцыя арыштоўвае транспартны сродак, і пачынаецца з перавозчыком працяглы судовы працэс. А там ужо запрацуе норма — фактычна без суда можа быць адабраны транспартны сродак. Гэта прымуціць выконваць заканадаўства», — расказаў віцэ-прэм'ер.

А калі праз тую ці іншую кампанію з дапамогай інтэрнэт-дадаткаў заказваецца паслуга таксі, то да сістэмы можа быць падключаны толькі перавозчык, які ёсць у рэестры. Акрамя таго, з'явіцца патрабаванне для такіх сэрвісаў у абавязковым парадку стварыць юрыдычную асобу на тэрыторыі Беларусі. «Звязваліся з асноўнымі гульцамі. Ёсць разуменне. Калі гаварыць, дапусцім, пра «Яндэкс Таксі», то тут, я думаю, не павіна быць у нас праблем. Таму што такія ж нормы сёння і ў расійскім заканадаўстве», — сказаў Анатоль Сівак. На нарадзе таксама абмяркоўвалася тэма скаргаў і зваротаў наконт пасажырскіх перавозак, якія паступаюць ад насельніцтва. Па даручэнні кіраўніка дзяржавы гэта пытанне павіна пастаянна знаходзіцца на кантролі губернатараў. Даручана прааналізаваць сістэму работы аўтапасажырскіх перавозак на месцах: ад вёскі да ўзроўню раёна і вобласці.

«Гэта пытанне дзяржаўнай важнасці»

Прэзідэнт расказаў пра раскрыццё злачынных схем у малочнай галіне

На самым пачатку нарады па пажыўскіх перавозках, перш чым перайсці да адчувальнага для ўсіх грамадзян транспартнага пытання, Прэзідэнт расказаў аб праблеме, істотнай для ўсёй краіны, — аб раскрыцці злачынных схем у малочнай прамысловасці.

«У сувязі з тым, што да мяне хадакі пайшлі па некаторых пытаннях, я хацеў бы публічна агучыць праблему. Можна, хтосьці адкажа на некаторыя пытанні з прысутных (прэм'ер-міністр, віцэ-прэм'ер, кіраўнік Камітэта дзяржаўнага кантролю), выслухайце гэта. Але, паколькі следства па гэтай справе ідзе, я не магу многія факты агучыць. Але тыя, хто спрабуе на мяне выйсці, яны пачуюць і зразумеюць, што я маю на ўвазе», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. Аб выяўленай праваахоўнікамі схеме кіраўнік дзяржавы расказаў на прыкладзе магілёўскага прадпрыемства «Бабушкіна крынка». Некалкі гадоў таму туды быў прызначаны новы кіраўнік. Ён сфарміраваў сваю «каманду» з ліку прадпрымцаў і спецыялістаў у сваёй галіне, пачаў «новую збытовую палітыку».

«У выніку аперацыйна-вышукowych мерапрыемстваў узяты ў распрацоўку 8 камерцыйных груп, якія ўсталявалі кантроль на выгадных для сябе ўмовах над экспартам у Расію прадукцыі шэрагу айчынных малакаперапрацоўчых прадпрыемстваў. Зараз пачнуць выць і крычаць: была «справа ўрачоў», была справа ашчэ кагосці, цяпер — «справа

малочнікаў». Я спецыяльна гэта пры губернатарах гавару, таму што гэта характэрна для вас. Я проста ўзяў «Бабушкіну крынку». Але адказваць будзеце ўсе. Прытым жорстка будзеце адказваць», — папярэдзіў кіраўнік дзяржавы. Па яго словах, адметнай асаблівасцю дзейнасці ўладальнікаў беларускіх фірм з'явілася наяўнасць падкантрольных суб'ектаў гаспадарання на тэрыторыі Расіі. Гэта дазваляла прадаваць прадукцыю з мінімальнай нацэнкай, а затым рэалізоўваць тавар канчатковаму спажывателю па больш высокай цене, зніжаючы падаткаабкладальную базу. «Атрыманая інфармацыя паказала, што рэалізацыя схем не магла ажыццяўляцца без удзелу службовых асоб прадпрыемстваў і дзяржорганаў. Раман Аляксандравіч (прэм'ер-міністр Раман Галоўчанка. — «Зв»), таксама адкажаце, калі там будзеце вышы асобы. Там свеціцца і члены ўрада. Я не называю прозвішчы, пакуль ідзе следства», — сказаў Прэзідэнт.

Шляхам подкупу асобных камерсантаў атрымлівалі права перапрацоўваць і размеркаваць малачную прадукцыю (масла, сыроў, іншай малочнай прадукцыі) на сваю карысць з магчымасцю закупкі па цене ніжэйшай за ўстаноўлены індэксы. Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што такая злачынная схема стала магчымай, таму што ва ўрадзе не выпрацавана сістэма рэалізацыі прадукцыі. «Многія прапаноўваюць праз біржу ўсё прадаваць і гэтак далей. Гэта ваша

справа. Але як толькі замялі гэтых дзяржаў, пасадылі куды трэба, зусім іншыя цэны на прадпрыемствах. І ўсё пачалося, спадар Субоцін (старшыня Віцебскага аблвыканкама. — «Зв»), з Віцебскай вобласці. Можна быць, да вас. Але, не дай бог, губернатараў папярэджваю, касякі будуць у вашу бытнасць, мала не падасца. Будзе ах у вачах цёмна, якімі бы надзейнымі і адданымі мне ні былі. Гэта пытанне не Лукашэнка. Гэта пытанне дзяржаўнай важнасці», — заявіў Прэзідэнт. Ён таксама звярнуў увагу старшыні Камітэта дзяржаўнага кантролю на выкрытыя факты. «Гэта добра, што вы бачыце фермы непрыбраныя. Гэта добра, за гэта з іх спытаюць. Але вось тут вышы касякі. Займіцеся прычынамі», — заявіў Аляксандр Лукашэнка. Прэзідэнт даручыў старшыні КДБ перапісаць усю ўласнасць гэтых надобрасумленых дзялкоў. А ўласнасці там, па яго словах, нямерана. «Усё павінна быць канфіскавана ў даход дзяржавы. Урон мы бачым. Уся ўласнасць павінна быць у дзяржавы. Абнахлібілі да крайнасці», — абурэўся Аляксандр Лукашэнка.

Як адзначыў старшыня КДБ Іван Тэртэль, у выніку аперацыйна-вышукowych дзейнасці было затрымана 26 чалавек, на дадзены момант 15 арыштаваны. Кіраўнік дзяржавы даручыў упаўнаважанага Прэзідэнта заняцца сітуацыяй у канкрэтных рэгіёнах. Асаблівую ўвагу ён даручыў удзяліць сталіцы.

Валерыя СЦЯЦКО.

КДБ РАСКРЫЎ ДЭТАЛІ КАРУПЦЫЙНАЙ СХЕМЫ Ў МАЛОЧНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

У Камітэце дзяржаўнай бяспекі расказалі, што маштабная супрацьпраўная схема, якая была арганізавана службовымі асобамі малочных прадпрыемстваў і прадстаўніцкамі камерцыйных структур, была сплучана з пастаўкай ліквіднай прадукцыі па зніжаных цэнах, карупцыйнымі праявамі, ухіленнем ад выплаты падаткаў і вывадам грашовых сродкаў за мяжу.

У студзені 2020 года органы дзяржбяспекі атрымалі першаасны аператыўныя даныя аб наяўнасці карупцыйнай схемі набыцця сталічнай ТАА «ТПК Прадінвест» ліквіднай прадукцыі малакаперапрацоўчых прадпрыемстваў па зніжаных цэнах для наступнай рэалізацыі ў Расіі. У поле зроку трапілі сумнеўныя схемы рэалізацыі прадукцыі ААТ «Бабушкіна крынка», якія былі арганізаваны прызначаным у верасні 2019 года на пасаду дырэктара Скітавым.

Пасля прызначэння на пасаду адным з першых указаным Скітава стала ўстаноўка відеакамер у рабочым кабінэце і прыёмнай. Акрамя таго, супрацоўнікі павінны былі мець зносіны з ім выключна праз месенджары. Скітаў забараніў наведваць прадпрыемства прадстаўнікам дзяржорганаў без яго ведама. Перад калектывам ён паціцянаваў сябе «аўтарытэтам з 90-х». Ён сфарміраваў сваю каманду менеджэраў з ліку сваякоў і былых падначаленых, новую збытовую палітыку, а таксама цалкам замкнуў фінансавыя патокі на сябе.

Значная частка высокаліквіднай малочнай прадукцыі «Бабушкіна крынка» (каля 50 % сыроў і масла) стала рэалізоўвацца праз блізкую сувязь Скітава з Сіруцем — кіраўніком шэрагу афіяльных кампаній.

Спажывец

У ФУТБОЛЬНЫМ МАНЕЖЫ — І СМАЧНА!

У Мінску пачалася ХХІХ Міжнародная спецыялізаваная аптовая выстава-кірмаш «ПрадЭкспа-2023»

На ўрачыстай цырымоні адкрыцця намеснік міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Рэспублікі Беларусь Уладзімір ГРАКУН адзначыў, што выстава невывпадкава праходзіць напярэдадні прафесійнага свята работнікаў аграпрамысловага комплексу — беларускім сялянам ёсць чым ганарыцца. Як і спецыялістам перапрацоўчай прамысловасці.

«Нашу прадукцыю ведаюць далёка за межамі краіны, больш чым у сотні краін свету. І паўсюдна яна запатрабавана, яе ведаюць і атажамліваюць з прыкладам якасці і густу», — падкрэсліў намеснік міністра. Таксама ён выказаў упэўненасць у тым, што сёлётыя выстава прынясе добры плён яе ўдзельнікам: прадоўжацца існуючыя гандлёвыя пагадненні, будуць заключаны новыя, а значыць, спажывец з усіх п'яці краін — удзельнік кірмашу убачыць у крамах новыя прадукты. Што да экспарту беларускіх харчовых тавараў і сельскагаспадарчай сыравіны, то тут, па словах Уладзіміра Гракуна, сітуацыя стабільная. Сёлетняя краіна не толькі выйдзе на мінулагодні паказчык — 8,3 млрд долараў ЗША, але і перавысіць яго.

ПАХ СПЕЦЫЙ І ПРЫГАЖОСЬ ТАРТОО

Сапраўды, 126 экспанентаў «ПрадЭкспа» прывезлі на выставу шмат тавараў — і новых, і традыцыйных. Тут і духмяныя ўсходнія спецыі, і экзатычныя стравы, якія гаваліліся ў межах фестывалю «Кухня народаў свету». Свае рэцэпты, кухарскія

сакрэты і гатовыя стравы падчас фесту прадставілі ўдзельнікі з Пакістана, В'етнама, Індыі, Арменіі, Узбекістана. Не менш цікавыя падзеі разгарнуліся і непадалёк ад пляцоўкі фестывалю. Тут ужо праходзілі міжнародныя конкурсы кандытаршаў. Ад разнастайнасці тартоў вочы разбягаліся: і старажытныя замкі, і казачныя героі, і нават карціны на мальберце. Дарэчы, гэтыя конкурсы, як і конкурс упакоўкі «СмакАрт 2023», і рэспубліканскі агляд якасці хлебабулачных і кандытарскіх вырабаў «Смаката 2023», будуць доўжыцца на працягу ўсёй выставы, да 17 лістапада.

НАВІНКІ І НЕ ТОЛЬКІ

Вядома, немагчыма расказаць пра ўвесь асартымент прадстаўленай на выставе прадукцыі. Яе столькі, што адзін толькі пералік займе не адну газетную старонку. Аднак на некаторых навінках ёсць нагода спыніцца. Прычым размова не пра ўсходнія экзоты — іх мы, як ні дзіўна, больш-менш ведаем, а пра прадукты айчынай і расійскай вытворчасці. Сярод іх — як і зусім новыя

прадукты, здольныя здзіўіць і спакушанага гурмана, так і нібыта традыцыйныя, але яны працягваюць брэндаваць ўжо лінейкі тавараў.

Так, напрыклад, Пінскі мясакамбінат прадставіў лінейку мясной прадукцыі, распрацаванай спецыяльна для дзіцяй дашкольнага і школьнага ўзросту.

Холдынг «Гроднамясамалпрам» прэзентаваў зусім новы прадукт, распрацаваны сумесна з Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі, — ёгурт з экстрактам бяросты (бетулы), без цукру. Яго для карэцый харчавання могуць ужываць нават людзі з цукровым дыябетам другога тыпу, бо бетулін спрыяе паніжэнню ўзростна-глюкозы ў крыві. Таксама ён паніжае халестэрын. Акрамя гэтай, галоўнай, навінкі на стэндзе холдынга была прадстаўлена лінейка безлактознай малочнай прадукцыі: марожанае, сыры, ёгурты і ёгуртныя запраўкі.

Сапраўдную экзотыку прывезлі, як ні дзіўна, прадстаўнікі расійскай Варонежскай вобласці. Яны паказалі наведвальнікам прадукцыю з амаранту — мукі і крупы. Гэтая культура на працягу амаль васьмі тысяча гадоў была адной з асноўных зерневых культур Паўднёвай Амерыкі і Мексікі, яе нават так называлі — пшаніца ацтэкаў або хлеб інкаў. Сёння ў Расіі павышаецца

цікавасць да гэтай расліны. У чым жа яе каштоўнасць? Самая галоўная — амарант не ўтрымлівае глютену, і пры гэтым у ім шмат збалансаванага бялку з высокай ступенню засваляльнасці, а лізіну ў ім у два разы больш, чым у рысе. Як паведаміў прадстаўнік вобласці, яны маюць вельмі сур'ёзныя намеры након выхату на беларускі рынак. Хто ведае, можа, у хуткім часе амарантавая каша ці амарантавыя аладкі стануць звыклай для беларусаў стравой?

Яшчэ адзін цікавы прадукт — гэта чай з Ямала-Нянецкай аўтаномнай акругі, самы паўночны чай у свеце. Настой іван-чаю з дабаўленнем паўночных ягад вельмі карысны і смачны. Яго карыснасць абумоўлена кароткім паўночным летам — расліны за вельмі сціслы перыяд вырастаюць, зацвітаюць і адцвітаюць. А гэта значыць, канцэнтрацыя карысных рэчываў на парадка вышэйшай, чым, напрыклад, у такой жа расліны сярэдняй паласы.

Цікавыя прадукты прывезлі госці з Браншчыны. Яны паказалі малочны і горкі шакалад, шакаладныя цукеркі, зробленыя на мёдзе. Як запэўніў прадстаўнік вытворцы, такое сплучэнне не толькі вельмі смачнае, але і карыснае. Што ж, чакаем на паліцах!

Уладзімір ВЯРЭНІЧ.

Сацыяльны вектар

СМАРТФОН — ГЭТА ПРОСТА?

У тэрытарыяльных цэнтрах усіх рэгіёнаў стартаваў праект па лічбавай адукаванасці для пажылых

Да канца 2023 года ў шасці гарадах Беларусі пройдзе 12 майстар-класаў па лічбавай адукаванасці для людзей старэйшага ўзросту. Праект #яналайн праводзіцца па ініцыятыве кампаніі А1 ужо трэці год і дае неабходныя навыкі тым, хто хоча навучыцца карыстацца смартфонамі, мабільным інтэрнэтам і дапамагчы ў гэтым іншым. Праект рэалізуецца ў партнёрстве з Фондам ААН у галіне народанасельніцтва (ЮНФПА) пры падтрымцы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны.

Бясplatныя заняткі для людзей сталага веку праводзяцца ў тэрытарыяльных цэнтрах сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва (ТСАН). Дзеляцца навічкамі і прафесійнай экспертызай, на канкрэтных прыкладах дэманструючы, на што здольны смартфон з доступам у інтэрнэт, супрацоўнікі А1, якія сталі валанцёрамі праекта. Адметна, што акцэнт у навучанні зроблены на бяспецы ў інтэрнэце, а таксама на правілах бяспекі пры кантактаванні з тэлефонамі махлярамі.

Да канца бягучага года такія майстар-класы заплаваны ў ТЦСАНах Гомеля, Віцебска, Баранавіча, Гродна, Брэста і Магілёва. З моманту запуску праекта #яналайн людзі старэйшага ўзросту, а з мінулага года і людзі з інваліднасцю сталі яго асноўнай аўдыторыяй.

Удзельнікі майстар-класаў атрымаюць сертыфікат аб праходжанні навучання, а таксама набор практычных навыкаў у галіне лічбавай адукаванасці. Рэалізацыя такога праекта пры падтрымцы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны стане яшчэ адным крокам у рэалізацыі Нацыянальнай стратэгіі «Актыўнае даўгажыванне — 2030», накіраванай на павелічэнне колькасці карыстальнікаў сёцтва старэйшага ўзросту з 40 да 65 %.

Каб навучэнцам было прасцей арыентавацца ў магчымасцях, якія перад імі адкрывае мабільны інтэрнэт, падрыхтаваны вучэбныя матэрыялы — практычныя парадкі, распрацаваны спецыяльна для сацыяльных работнікаў, а таксама праваднік «Смартфон — гэта лёгка!» на зразумелай мове для людзей з інваліднасцю.

Алена КРАВЕЦ.

ПРАДУКТЫ АЙЧЫННАЙ СЕЛЕКЦЫІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Так, адначыў вучоны, у сельскай гаспадарцы Беларусі за апошнія дзесяцігоддзе істотна ўзрасла прадукцыйнасць працы, павялічыліся аб'ёмы вытворчасці валавой прадукцыі ў вёсцы.

Яшчэ адно значнае дасягненне — сёння ў краіне практычна поўнасцю забяспечана харчовае бяспека:

— 78 % нашага харчовага рынку — гэта беларускія прадукты, — сказаў намеснік старшыні Прэзідыума НАН. — Гэта сур'езная лічба. Наша харчаванне пастаўляецца на экспарт, і стабільна гэтая лічба перавышае апошнія гады 7 млрд долараў, а летас перавысіла 8 млрд. У аснове гэтых дасягненняў ляжаць у тым ліку новаўвядзенні, якія наша сельская гаспадарка выкарыстоўвае вельмі актыўна. А за гэтымі навінамі, безумоўна, стаіць навука. Мы маем сёння распрацоўкі ў галіне селекцыі, тэхналогіі вырошчвання культур і ўтрымання жывёл, новыя формы ўгнаенняў. Мы маем навукова абгрунтаваныя рацыёны кармлення, уласную сістэму машын — і больш за 80 % гэтых машын вырабляюць у Беларусі. І, безумоўна, сельская гаспадарка дае сыравіну для харчовай прамысловасці: у нас ёсць поспехі і ў вытворчасці прадуктаў харчавання.

Распрацаваны аграэканамічна абгрунтаваны сістэмы землекарыстання, расказаву вучоны. Яны забяспечваюць павышэнне эфектыўнасці выкарыстання раллі, паліпашэнне фітасанітарнага стану пасеваў і, галоўнае, захаванне глебавай урадлівасці.

— Хачу адзначыць таксама распрацоўку ўдасканаленай сістэмы камбінаванай апрацоўкі глебы ў севазвароце, — звярнуў увагу Пётр Казакевіч. — Сёння мы прапануем для глебы, якія маюць высокую культуру земляробства, зусім новую камбінаваную сістэму апрацоўкі, якая забяспечвае больш апэратыўнае выкананне ўсіх тэхналагічных працэсаў і дазваляе знізіць расход паліва да 25 %.

Яшчэ адзін кірунак работы айчынай аграэканамікі — інтэнсіфікацыя вырошчвання пэўных культур: у прыватнасці, яравага і азімага рапсу, адзначыў Пётр Казакевіч:

— Ужо ёсць тэхналогіі, якія дазваляюць атрымліваць з гектара 3—4,5 тоны насення гэтай культуры. Аналагічныя распрацоўкі маюць у вытворчасці кукурузы на зерне і сілас. Яны дазваляюць атрымліваць 80—90 цэнтнераў збожжавых і каля 400—450 цэнтнераў зялёнай масы. Новыя тэхналогіі вырошчвання лёну-даўгунца плюс новыя сарты дазваляюць атрымліваць ураджай каля 50 ц/га, а насення лёну — да 8 ц/га.

Ёсць значныя напрацоўкі і ў жывёлагадоўлі, ззначыў доктар навук. Гэта, у прыватнасці, інфармацыйна-аналітычная сістэма кіравання селекцыйным працэсам, што дае магчымасць паскараць селекцыю.

ЗЕМЛЯРОБСТВА — ДАКЛАДНАЕ

Па выніках раслінаводчага года, 9,5 млн тон збожжа сабрана ў сельскагаспадарчых

арганізацыях. Уклад у гэтую лічбу ёсць і ў айчынную навуку.

— Нароўні з удасканаленнем сістэм земляробства, экалагічнай бяспекай тэхналогій, каля 80 % намаганняў мы накіроўваем на стварэнне высокапрадукцыйных сартоў і гібрыдаў збожжавых, зернебабовых, алейных і кармавых культур, — падкрэсліў Віктар БУШТЭВІЧ, загадчык аддзела каласавых збожжавых культур **Навукова-практычнага цэнтара НАН Беларусі па земляробстве**.

За 2020—2023 гады ў Дзяржаўны рээрт унесена 50 сартоў селекцыі Цэнтара па земляробстве па асноўных палыхых культурах, якія вырошчваюцца ў Беларусі. Сёння яны шырока ўкараняюцца ў вытворчасць і па збожжавых культурах — характарыстычныя патэнцыялам звыш 100 ц/га. Рэалізоўваецца цэлы блок праграм па зернебабовых культурах — у краіне плануецца павелічэнне іх пасяўных плошчаў, цыкл даследаванняў звязаны са стварэннем сартоў і гібрыдаў азімага рапсу. Удзяляецца ўвага новым сартам і гібрыдам кармавых культур.

У цэлым доля айчынных сартоў у структуры пасеваў нашай краіны сёння дасягае 80 %. Лідзіруе авёс: больш за 98 % сартоў гэтай культуры на палях Беларусі — айчынай селекцыі.

— Да 2030 года мы бачым сваю задачу ў тым, каб забяспечыць долю айчынных сартоў на ўзроўні 80 % па ўсіх культурах, якія вырошчваюцца на палях Беларусі, — адзначыў Віктар Буштэвіч.

— Асноўны кірунак селекцыі бульбы — сарты, прыдатныя і для вытворчасці бульбапрадуктаў, кружмалу, і для вакуумавання (то-бок, з мякаццю, якая не цягне), — расказаў **Вадзім МАХАНЬКО, генеральны дырэктар Навукова-практычнага цэнтара НАН Беларусі па бульбаводстве і плодаагародніцтве**. — За апошнія 3 гады створана 9 новых сартоў. І ўпершыню ў дзяржвыпрабаванне пайшлі сарты з афарбаванай мякаццю.

Распрацавана новая тэхналогія вырошчвання бульбы, адначыў кіраўнік НГЦ па бульбаводстве. Шырыня міжраддзяў 75 см, якая выкарыстоўваецца цяпер, дазваляе грэбню змясціць ураджай каля 40 тон. Але калі ураджай вышэйшы, аб'ёму зграбэння не хапае. Таму ўсе бульбаводчыя гаспадаркі ў перспектыве будуць пераходзіць на тэхналогію вырошчвання бульбы з міжраддзямі 90 см, расказаў вучоны.

Ураджай важна не толькі атрымаць, але і захаваць.

— Упэўнена магу сказаць: тое абсталаванне, якое распрацавана і вырабляецца ў нас для захоўвання бульбы (сістэма кіруецца з элементамі штучнага інтэлекту), пераўзыходзіць па ўсіх параметрах — у першую чаргу па захаванасці клубняў і энергазберажэнні — тое, што прапануювалі фірмы з Заходняй Еўропы.

Што датычыцца агароднін, гібрыды агародніннай культур больш прадукцыйныя, чым сарты, адзначыў вучоны.

— Працуем па больш чым 40 агародніннай культур, паступова пераводзім селекцыйную аснову на гібрыды, — сказаў **Вадзім Леанідавіч**. — Больш за 30 гібрыдаў айчынных культур — гэта таматы, капуста, агуркі, цыбуля, бурак сталовы, морква. Мы вельмі задаволены попыткам на насенне сартоў і гібрыдаў беларускай селекцыі.

Калі гаварыць аб плодовых культурах, ужо ёсць даволі вялікія пасадкі, асабліва ў паўднёвых абласцях краіны, вішні і чарэшні ў прамысловых садах, падкрэсліў вучоны:

— Працуем з такімі культурамі, як персік і абрыкос. Пакуль цяжка сказаць, ці стануць яны прамысловымі, але ёсць іх закладкі ў прамысловых садах, ёсць і першыя вынікі. Па вінаградзе асноўны кірунак работы — вытворчасць у нашай краіне сухіх сталовых він са свайго вінаграду.

Інавацыйныя тэхналогіі паскараюць палёвую дзейнасць і дазваляюць гаспадаркам засяродзіцца на стратэгічных задачах. І гэта шмат у чым залежыць ад тэхніка-тэхналагічнага ўзроўню вытворчасці, эфектыўнага прымянення сучасных сродкаў механізацыі, адзначалі вучоныя.

— У гэтым годзе мы выдзём распрацоўку 5 машын і абсталавання, а таксама ўкараненне 9 новых тэхналогій, — расказаў **Дзмітрый КАЛІМАЧ, генеральны дырэктар Навукова-практычнага цэнтара НАН Беларусі па механізацыі сельскай гаспадаркі**.

Вялікая ўвага сёння накіравана на павышэнне малочнай прадукцыйнасці жывёлагадоўчай прадукцыі і зніжэнне сабекошту прадукцыі, адкладніў вучоны:

— Немалаважны аспект гэтага пытання — кармы без прымесей. У нашым цэнтры выдзецца пастаноўка на серыйную вытворчасць грабляў-валкавацеляў, якія забяспечваюць якаснае зграбэнне кармоў. Шырыня захопу — 9,5 м, прадукцыйнасць — звыш 10 га за гадзіну.

Распрацоўка дазваляе павысіць якасць нарыхтоўкі травы пры зграбванні высушанай масы.

— Рабочыя органы машыны не кантактуюць з глебай. Ужо ёсць шэраг заказаў, і ў наступным годзе «Лідсельмаш» пачне серыйны выпуск гэтага абсталавання, — адзначаюць распрацоўшчыкі.

А адна з апошніх беларускіх распрацовак — буртаўкладальны комплекс для цук-

ровых буракоў — ужо паспяхова працуе на беларускіх палях і карыстаецца попыткам за межамі краіны.

ЖЫВЁЛАГАДОЎЛЯ — ЭФЕКТЫўНАЯ

Інавацыйныя тэхналогіі жывёлагадоўлі адкрываюць новую эру вытворчасці мясноты і малочнай прадукцыі.

— Ідзе актыўнае ўкараненне ў практыку нашай распрацоўкі — праграма-апаратнага комплексу. Больш за 70 МТК ужо ўкамплектаваны гэтым абсталаваннем, — расказаў **Дзмітрый Калмач**. — Абсталаванне дазваляе ацэньваць фізіялагічны стан жывёл, апэратыўна прымаць рашэнне аб лязэнні, змене рацыёну і г. д.

Пачаты работы па стварэнні новай рабатызаванай сістэмы даення. У 2023 годзе выкананы асноўныя этапы распрацоўкі абсталавання, сёння распрацоўваюцца выканачыя механізмы рабатызаванай сістэмы.

Яшчэ адна распрацоўка накіравана на зніжэнне захворванняў у жывёл.

— Сістэма біяметрычнай ідэнтыфікацыі прадмастытнага стану вымени дойнага стада дазваляе пры праходзе жывёл выяўляць перадмастытны стан і апэратыўна пачынаць лязэнне, — адначыў **Дзмітрый Іванавіч**.

Гэта дасць магчымасць павялічыць прадукцыйнасць малочнаватарных ферм і павысіць якасць малака, падкрэсліў вучоны.

У полі зроку беларускай навуцы — і селекцыя. Увага вучоных, у прыватнасці, накіравана на распрацоўку метадаў ДНК-маркераў для дасягнення ўстойлівай перадачы патрэбных прыкмет нашчадкам, расказаў **першы намеснік генеральнага дырэктара па навуковай і інвацыйнай рабоце Навукова-практычнага цэнтара НАН Беларусі па жывёлагадоўлі Уладзімір ЦІМАШЭНКА**.

Метадыка дае магчымасць павысіць эфектыўнасць малочнага жывёлагадоўлі, больш шырока праводзіць селекцыю, зніжае залежнасць ад імпарта жывёл.

— Сёння ў краіне ідзе адраджэнне беларускай чырвонай пароды, — расказаў **Уладзімір Мікалаевіч**. — У два этапы была рэалізавана праграма захавання генафонду ДНК-аналіза паказаў, што парода сапраўды аўтэнтычная, адрозніваецца асаблівымі паказчыкамі. У малаці гэта бялок, суднасныя амінакіслоты, нізкае ўтрыманне саматычных клетак. Сёння з выкарыстаннем роднасных замежных парод выдзецца маштабнае аднаўленне беларускай чырвонай пароды. Таксама працуем над захаваннем сіментальскай пароды, якая налічвае каля 300 кароў у Беларусі і таксама характарызуецца высокімі паказчыкамі якасці малака і ўстойлівасцю да хвароб менавіта ў Палескай зоне.

У свінагадоўлі рыхтуецца да апрацоўкі ўнутрыпародны тып беларускай ландрасы з якасцямі, якія пераўзыходзяць існуючыя стандарты, расказаў вучоны.

Аляксандра АНЦЭЛЭВІЧ.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦА

На захадзе М'янмы ідуць баі вайскоўцаў і паўстанцаў

Узброеныя сілы М'янмы і атрады паўстанцаў уступілі ў сутыкненні ў двух штатах на захадзе краіны — Чын і Ракхайн, паведамлі заходні ЦМІ. 27 кастрычніка альянсу антыўрадавых груповак пачаў маштабнае наступленне на паўночным усходзе краіны ў штате Шан, які мяжуе з КНР. У паўстанцаў «Арміі Аракана» паведамлі, што захапілі ваенныя пасты ў раёнах Ратэдаўнг і Мінбю ў прыбярэжнай зоне штата Ракхайн, а ў шэрагу месцаў баі працягваюцца. Баявыя дзеянні актывізаваліся ў штате Чын, які раней лічыўся адносна спакойным.

На фоне цяперашніх сутыкненняў пяць тысяч мясцовых жыхароў уцкілі з Чына на ўсход Індыі ў штат Мізoram. Баявыя дзеянні за кантроль над гарадскімі цэнтрамі ідуць у акрузе Сікайн на поўначы краіны і ў штате Кая на граніцы з Тайландам. Раней паўстанцы з «Арміі Аракана», «Арміі нацыянальнага вызвалення Таанг» і «Арміі нацыянальнага дэмакратычнага альянсу М'янмы» захапілі на паўночным усходзе краіны некалькі гарадоў і больш за 100 ваенных

пастоў, яны зайяўлялі аб тым, што перарэзалі ключавыя гандлёвыя шляхі паміж М'янмай і КНР. У Пекіне неаднойчы заклікалі бакі канфлікту спыніць баявыя дзеянні і не ставіць пад пагрозу бяспеку жыхароў пагранічных раёнаў Кітая, а таксама кітайскага персаналу ў М'янме.

У Аргенціне на фоне інфляцыі ўзрасла папулярнасць рынкаў панашанай вопраткі

Аргенцінцы з-за вельмі высокай інфляцыі ў краіне, якая дасягае амаль 140 працэнтаў і працягвае расці, усё часцей звяртаюцца да рынкаў панашанага адзення, каб здзейсніць даступныя пакупкі і атрымаць дадатковыя грошы ад продажу сваёй старой вопраткі. Аб гэтым паведамліла Reuters. Краіна перажывае найгоршы крызіс за апошнія дзесяцігоддзі. Дзве п'ятыя населенства жывуць у галечы, адзначае Reuters. Аргенціна на працягу многіх гадоў змагалася з высокай інфляцыяй, але за апошні год яна паскорылася да самага высокага ўзроўню з 1991-га. Арганізатар кірмашу адзення на ўсходнае Буэнас-Айрэса

Марыя Сільвіна Пераса сказала, што многія купляюць панашаную вопратку, бо яе кошт складае 5—10 працэнтаў ад кошту ў краме, толькі ў такім выпадку людзі могуць сабе гэта дазволіць.

Паштовая марка з кур'ёзнай памылкай прададзена за аўкцыёну за 2 мільёны долараў

На аўкцыёне ў Нью-Ёрку быў устаноўлены новы рэкорд: паштовая марка «Перакуленая Джэні» пайшла за два мільёны долараў, паведамліла «Би-бі-сі». Гэта не найвышэйшы паказчык для сусветнай філатэліі наогул — самая дарагая марка, British Guiana, была прададзена дзевяць гадоў таму за 9,5 млн долараў, але гэта рэкорд для маркі, выпушчанай у ЗША. Знакамітая «Перакуленая Джэні» была выпушчана ў 1918 годзе, і намінальнае яе кошт складаў 24 цэнты. Унікальнасць гэтай маркі складаецца ў тым, што на ёй паштовае самалёт Curtiss JN-4, які прызвалі «Джэні», па памылцы надрукаваны дагары нагамі. Робатнікі пошты, натуральна, хутка заўважылі памылку, але ліст памерам у 100 асобнікаў усё ж паспеў пайсці ў абарачэнне — і воль за пакінутыя з гэтых ста асобнікаў экзэмпляры калекцыянеры-філатэлісты і гатовыя выкласці гіганцкія грошы.

ІНТЭРНЭТ, ВУЛІЦА, СЯМ'Я, ПЕДАГОГ...

«УСЁ СТАЛА ЗНАЧНА СКЛАДАНЕЙ...»

— У апошнія гады шэраг даследчыкаў кажа аб духоўнай дэарыентацыі соцыума. Прыярытэты маладога пакалення, яго свеададчуванне змяніліся. Гэта звязана з цывілізацыйнымі, сацыякультурнымі, эканамічнымі і палітычнымі працэсамі, якія адбываюцца, трансфармацыяй каштоўнасных арыенціраў у грамадстве ў цэлым. Сучасны свет мае шэраг унутраных супярэчнасцей, якія аказваюць істотны ўплыў на духоўны стан моладзі, — разважае **прафесар кафедры педагогікі і менеджменту адукацыі Акадэміі паслядыпломнай адукацыі, доктар педагогічных навук Галіна НІКАЛАЕНКА**. — Крытычным момантам, які вызначае складанасць сітуацыі, з'яўляецца глыбокі разрыв паміж тэхнічнымі магчымасцямі чалавека і яго маральным развіццём. Усё стала значна складаней, чым раней, чым у мінулым і пазамінулым стагоддзі. XXI стагоддзе дыктуе чалавечтву, якое сутыкнулася з пагрозай глабальнай катастрофы, гістарычную змену свеапоглядных парадыгмаў у грамадскім развіцці, і ў першую чаргу гаворка ідзе пра парадыгму духоўнасці.

«Увесь свет уяўляе сабой цэльнасць, космас, арганізаваную адзіную прастору. І толькі чалавечы розум падзяліў яго на працэсы і вылучыў адукацыю і выхаванне ў асобны кірунак. Можна быць, метадычна гэта апраўдана, але для дзіцяці, падлетка няма розніцы, дзе яго навучаюць ці выхоўваюць — для яго гэта адно жыццё, яго дзіцтва, яго юнацтва. У дзіцяці павінна быць суцэльная карціна свету, разуменне сябе ў гэтым свеце.»

Выхаванне падрастаючага пакалення ў сучасных умовах — асабліва актуальная, адказная і надзвычай складаная задача. Прычым духоўна-маральнае, грамадзянскае і патрыятычнае выхаванне непарыўна звязаны паміж сабой і павінны быць арганізаваны ў сістэме адукацыі як цэласны працэс.

АСАБІСТАЯ СВАБОДА І САЦЫЯЛЬНАЯ АДКАЗНАСЦЬ

— Засцерагчы маладога пакалення ад знешняга ўплыву сёння вельмі складана. Але сфарміраваць «імянітэ» можна і трэба, — падкрэслівае **дырэктар мінскай гімназіі № 1 імя Ф. Скарыны Наталля БУШНАЯ**. — Агульнавядома, што чалавека выхоўваюць школа, сям'я і соцыум. Сённяшні соцыум дзіця ад асобы, якая стале, — гэта не толькі вуліца і двор, а яшчэ і гаджэт са шматлікімі дадаткамі, падлісканам на каналы і ўсім тым, што прапануе сеціва. На дзіцяці абвальваюцца плыні інфармацыі, абараніць ад якіх чалавек мы не можам, як і кантраляваць гэты працэс. Для таго каб соцыум з некіраванымі інфармацыйнымі патокамі і негатывымі ўплывамі не перакрэсліў усё тое, чаму вучыць

школа, неабходна аб'яднаць намаганні сям'і, школы і грамадства. Роля школы ў гэтым працэсе заключаецца ў аб'яднанні намаганняў усіх суб'ектаў выхавання.

«Падзеі апошніх гадоў паказалі, што недахоп ведаў пра сацыяльную рэчаіснасць, пра дзейнасці грамадства суправаджаецца размыцтвам у маладога пакалення культурных каштоўнасцяў, разбалансаваным разуменнем асабістай свабоды і сацыяльнай адказнасці. Сёння сям'я адчувае няпросты ўплыў з боку розных знешніх фактараў турбулентнага свету. Сям'я, як вядома, з'яўляецца першаснай і найважнейшай формай сацыялізацыі чалавека, захавання і трансляцыі каштоўнасных прыярытэтаў, якія адлюстроўваюць традыцыі, гісторыю, культуру грамадства. Умацаванне інстытута сям'і, яе здольнасць да самазахавання на аснове ўстойлівых маральных сувязяў, якія дазваляюць маладому пакаленню выпрацоўваць і рэалізоўваць жыццёвыя планы, — адна з найважнейшых задач патрыятычнага выхавання», — лічыць Наталля Бушная.

Сёння, па яе словах, беларускія школы атрымалі магутны метадычны інструмент выхавання — факультатывы курс «Асновы духоўнай маральнасці і патрыятызму». Глыбіня паняцця прыгажосці і гармоніі свету разглядаюцца ў ім праз прызму прыгажосці прыроды, чалавека і яго душы, прыгажосці слова, думак, творчасці, чалавечых учынкаў і адносін. А дабрадзейнасць як «добра, якая ўвайшла ў звычку», раскрываецца праз такія важныя асабовыя якасці, як вера, надзея, каханне, развага, устрыманасць, працавітасць. Гэта не можа не прыцягваць дзіцяці.

На думку Наталлі Бушной, сёння недастаткова быць творцам — неабходна навучыцца працаваць у камандзе. Таму адной з найважнейшых выхавальных задач сучаснай школы становіцца развіццё ў вучняў здольнасці творча працаваць у калектыве. Творчасць — не проста стварэнне арыгінальнага прадукту, а перш за ўсё арыентацыя на карыснасць і значнасць таго, што ты робіш, для соцыума і грамадства. Сацыяльная згуртаванасць, якая фарміруецца ў працэсе калектывнай творчай справы, накіравана на фарміраванне сацыяльнай адказнасці. Актуальнымі формамі такой актыўнасці выступаюць не аднаасобныя конкурсы, а такія, дзе патрабуюцца калектывныя

намаганні. Дасягненне мэты аб'яднаецца ў прастору ўзаемадзеяння з інтарэсамі іншых людзей і калектыву ў цэлым.

— Расія і Беларусь перажываюць няпростыя часы, таму ў рамках Саюзнай дзяржавы важна прапрацаваць агульныя падыходы да выхавання падрастаючага пакалення, наладзіць бесперапынны дыялог. І ў нас ёсць пляцоўка для такога дыялогу, якая актыўна пра-

ЛЕПШ СПРАЧАЦЦА, ЧЫМ УПУСЦІЦЬ МАГЧЫМАСЦІ...

— Добра, што паступова прыходзіць усведамленне — першую бітву за сэнсы мы прайгралі. Людзі нарэшце задумаліся аб выхаванні, ідэалогіі, аб сваім прызначэнні ў гэтым свеце як народа, — звярнуўся да ўдзельнікаў канферэнцыі **старшыня Сінадальнага аддзела**

— Навука патрабуе навуковасці ад любой гіпотэзы. Але і Царква можа патрабаваць багаслоўскай дакладнасці, калі ідуць развагі аб духоўнасці, — падкрэслівае **Фёдар Поўны**. — Як жа прыйсці да згоды? Бо зноў падзел працэсаў і адзяленне інстытутаў адзін ад аднаго прыводзіць да таго, што лебедзь, рак і шчупак цягнуць у розныя бакі. Толькі ўжо не воз, а юнага чалавека расцягваюць на часткі.

це ўжо два гады, — гэта Асацыяцыя школ Расійскай Федэрацыі і Рэспублікі Беларусь. Знамянальна, што адным з шасці напрамкаў дзейнасці асацыяцыі выступае духоўна-маральнае выхаванне. Нам удалося не толькі абмяняцца вопытам, але і арганізаваць шэраг сумесных падзей, рэалізаваць некалькі праектаў у рамках праваслаўнага календара, — кажа Наталля Бушная. — Сёння не стаіць пытанне, хто павінен трансляваць маральныя арыенціры і грамадзянскую пазіцыю, калі нашы дзеці бавяць вольны час не з добрай кнігай, а з гаджэтамі, калі яны арыентуюцца не на меркаванне дарослых, а на інфармацыю, якую знайшлі ў інтэрнце. Безумоўна, усе разам, але вызначальна роля належыць педагогу. І нягледзячы на тое што перад сучасным настаўнікам стаіць шэраг самых розных задач, адной з найважнейшых з іх з'яўляецца задача асобнага самаўдасканалення.

Беларускай праваслаўнай царквы па супрацоўніцтве са свецкімі ўстановамі адукацыі, кандыдат багаслоўя протаіерэй Фёдар Поўны. — Тут усплывае адвечнае пытанне: што рабіць? Вяртацца да сваіх каштоўнасцяў і выхоўваць новае пакаленне ў сваёй, спрадвечнай, традыцыі? Але ж грамадства забылася, што ёсць ісціна! Як паказавае досвед, кожны чалавек укладвае ў паняцці традыцыі, духоўнасці, маральнасці і патрыятызму сваё асабістае разуменне. Увесь свет уяўляе сабой цэльнасць, космас, арганізаваную адзіную прастору. І толькі чалавечы розум падзяліў яго на працэсы і вылучыў адукацыю і выхаванне ў асобны кірунак. Можна быць, метадычна гэта апраўдана, але для дзіцяці, падлетка няма розніцы, дзе яго навучаюць ці выхоўваюць — для яго гэта адно жыццё, яго дзіцтва, яго юнацтва. У дзіцяці павінна быць суцэльная карціна свету, разуменне сябе ў гэтым свеце. Таму нам важна аб'яднаць тое, што мы некалі падзялілі.

«Выхаванне падрастаючага пакалення ў сучасных умовах — асабліва актуальная, адказная і надзвычай духоўна-маральнае, грамадзянскае і патрыятычнае выхаванне непарыўна звязаны паміж сабой і павінны быць арганізаваны ў сістэме адукацыі як цэласны працэс.»

Значыць, трэба за адным сталом збірацца ўсім зацікаўленым асобам: духавенству, настаўнікам, метадыстам, кіраўнікам устаноў, аддзелаў адукацыі, культуры і ідэалогіі. Кожная са структураў трэба мець магчымасць рэагаваць на выклікі часу апэратыўна, а не пастфактам. Мы знаходзімся на стадыі, калі нараджаецца новае — Асветніцкі саветы. І стварэнне не праграмавава аднаго чалавека, павінна быць саборнае меркаванне. Асветніцкі савет — адна з найбольш эфектыўных формаў супрацоўніцтва царквы, дзяржавы і грамадскіх інстытутаў. Толькі ёсць адна абавязковая ўмова: трэба, каб у Асветніцкі савет уваходзілі неаб'яўленыя людзі. лепш часам спрачацца, чым пасіўна глядзець на ўпущаныя магчымасці, якія, дзякуючы незацікаўленасці, пра-сочваюцца скрозь пясок.

Усё, што тычыцца дзіцяці, не можа быць пасіўным, нават з-за таго што самі дзеці — гэта вечны рухавік, гэта энергія маладосці і пазнання свету. Я жадаю ўсім унутранага агню, мноства ідэй, ініцыятыў, умённа слухаць адзін аднаго і знаходзіць агульныя кропкі. Мы павінны быць разам, таму што ў адзінстве — сіла. І мы павінны навава вучыцца быць разам: Расія і Беларусь, царква і дзяржава, настаўнікі і бацькі, дарослыя і дзеці. Менавіта так нараджаецца новая, моцная і жывая будучыня. Мы не маем права страціць душу і ісціну...»

Надзея НІКАЛАЕВА.
Фота Лізаветы ГОЛАД.

Алег ДЗЯЧЭНКА, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці, рэктар Акадэміі паслядыпломнай адукацыі:

— Сёння, ва ўмовах новых глабальных выклікаў, рызык і пагроз, патрэбу ў глыбокім вывучэнні маюць працэсы, якія адбываюцца ў духоўным жыцці нашага грамадства. Да таго ж і жыццё ставіць нямыя пытанні маральнага зместу, многія з якіх абмяркоўваліся ў ходзе работы міжнароднай канферэнцыі «Духоўна-маральнае, грамадзянскае і патрыятычнае выхаванне ў Саюзнай дзяржаве».

Таму гэтая вельмі далікатная і патрабуе ўважанага падыходу. Канцэптуальна мы выбудовваем духоўны складнік жыцця грамадства на аснове нашых хрысціянскіх традыцый і маралі. Таму адна з надзвычайных задач — больш поўна раскрыць гуманістычны патэнцыял традыцыйных форм хрысціянства, якія ўвабралі ў сябе як агульначалавечыя маральныя каштоўнасці, так і нормы паводзін людзей і адносін паміж імі, якія народжаны беларускім народам у шматвяковай барацьбе за сваё выжыванне ў складаных умовах прыроднай і сацыяльнай рэчаіснасці, няпростага, заўважу, суіснавання з іншымі этнічнымі і рэлігійнымі супольнасцямі.

Па сваёй унутранай духоўнай прыродзе беларусы з'яўляюцца калектывістамі. Нормам нашай традыцыйнай маралі супярэчаць эгаізм, сябелюства і своекарыслінасць. Мы цнім насамрэч чалавечыя адносіны паміж людзьмі, узаемадапамогу, добразлучнасць, сумленнасць, прастату і сіціпласць у асабістым і грамадскім жыцці. І моладзь неабходна вучыць гарманічна спалучаць асабістыя і грамадска-дзяржаўныя інтарэсы, з пазіцыі нацыянальных інтарэсаў дакладна ацэньваць усе грамадскія з'явы, адстойваюць ідэалы і духоўныя каштоўнасці нашага народа.

Другой найважнейшай задачай з'яўляецца фарміраванне ў кожнага чалавека глыбокай павягі да гісторыі сваёй краіны, да зямлі, дзе нарадзіўся і вырас, пачуцця гонару за гістарычныя дзейнічэнні беларускай дзяржавы і асабістай адказнасці за сучаснае і будучае Айчыны. У сувязі з гэтым асабліва значэнне набывае грамадзянскае і патрыятычнае выхаванне моладзі, фарміраванне гатоўнасці ўсімі сіламі абараняць суверэнітэт, незалежнасць і тэрытарыяльную цэласнасць Беларусі, а калі спатрэбіцца, то і аддць сваё жыццё за яе.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Была вайна

У ДВАЦЦАЦЬ ГАДОЎ ЁН УЗНАЧАЛІЎ КАЛГАС, АМАЛЬ ПАЎВЕКА АДПРАЦАВАЎ У СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРЦЫ

Сярод пацыентаў Гомельскага абласнога шпітала інвалідаў Вялікай Айчыннай вайны, дзе нядаўна праходзіў лячэнне, ветэранаў, дзякаваць богу, шмат. Пачуўшы прозвішча Канцавенка, не мог не падысці да чалавека, не спытаць, адкуль ён родам — ці не з Чачэршчыны? «Адтуль, — сказаў мужчына. — З вёскі Загор'е». — «А Машу, Колю і Грышу Канцавенкаў часам не ведалі?» — «А як жа! Мы ж адных каранёў... А вы, прабачце, хто будзеце?»

Назваю сваё прозвішча, імя, імя па бацьку і бачу, як ажывае твар ветэрана: «Сын Рыгора Андрэевіча?.. Дай цябе абдыму! Мы ж нават сваё крыху: твай бацька і Домна, жонка майго дзядзькі, былі стрыечнымі братам і сястрой».

Почіск рукі ў сурозымоцы, нягледзячы на яго 95, даволі моцны, абдымкі — больш чым нечаканыя, бо вось жа нічога не чуу, не ведаў пра гэтага чалавека, а ён...

Да вайны мой бацька і Андрэй Мікалаевіч Канцавенка амаль не сутыкаліся. Знаёмства адбылося недзе ў пяцідзясятых, калі першы працаваў у раённай сістэме збожжанарыхтоўка, а другі — старшыней калгаса, які праз тую сістэму здаваў дзяржаве хлеб. «Але ж як атрымалася, — пытаю ў Андрэя Мікалаевіча, — што ён, сувязны партызанскага атрада, які дзейнічаў на тэрыторыі Чачэрскага раёна, не ведаў, што майго бацьку пад пагрозай расстрэлу сямі немцы прымусілі збіраць, забіраць збожжа ў былых калгасах, што частку яго «прыёмшчык» здолеў перадаць партызанам, а потым, калі гэта адкрылася, ратаваўся ў вёсцы Фундамінка суседняга Буда-Кашалёўскага раёна, куды загадаў пераправіць сям'ю?»

Андрэй Мікалаевіч на гэтыя пытанні адказаў так: «Па-першае, прозвішчы тых, хто, рызыкуючы жыццём, дапамагаву атраду, былі строга засакрэчаны. Па-другое, тая «пастайка» збожжа партызанам была хутэй за ўсё недзе ў 41-м ці 42-м, а ён, Андрэй Канца-

венка, афіцыйна стаў сувязным толькі ў 43-м, калі споўнілася шаснаццаць».

А да таго ён, сямікласнік (!?), натрапіў у кустах на цяжка параненага лейтэнанта Чырвонай Арміі, патаемна ад матчыкі (з ёй былі неладзі пасля сыходу бацькі на фронт) волакам перацягнуў яго ў лазню і сам амаль тыдзень выходжаў...

Якраз той лейтэнант і параіў Андрэю разам з іншымі хлапчукамі збіраць у лесах зброю, што заставаўся пасля баёў, каб потым перадаваць партызанам.

Такім чынам у атрадах з'яўляліся зусім не лішняе вінтоўкі і да іх — тысячы патронаў. Падлеткі гатовы былі і самі ваяваць, але ў партызаны іх не бралі. Андрэя — дык нават пасля таго, як ён па даручэнні ўзводнага камандзіра П. К. Капралава разведку месца размяшчэння варажых дзота каля вёскі Малашкі Кармянскага раёна, які потым быў знішчаны...

Прычынамі адымоў — і Андрэю, і яго сябрам — было тое, што яны

яшчэ падлеткі, што ў атрадзе проста не хапае зброі, якую здабывалі тады ў баях.

...Між тым да 1943 года Чачэршчына стала партызанскай зонай, у якую ўваходзілі і вялікія тэрыторыі Кармянскага, Свяцілавіцкага і Краснапольскага раёнаў і ў якой больш чым сто населеных пунктаў было вызвалена ад захопнікаў. Там аднаўляліся органы савецкай улады, партызанскія атрады павялічвалі колькасць сувязных.

Сярод іх быў і Андрэй Канцавенка, які з маленства добра ведаў навакольных вёскі і лясны з усімі іх сцяжынкамі, лагчынкамі, балацямі і рачулкамі. Яму даручалася дастаўка — часам за дзяткі кіламетраў — як вусных, так і пісьмовых распараджэнняў, загадаў партызанскіх камандзіраў.

Небяспека нарвацца на паліцэйскія ці варажыя засады была рэальная, аднак на заданні часцей за ўсё ён ішоў без зброі. Нават калі выдалі адмысловы нямецкі пісталет, не выстрапіў з яго ні разу.

— Я не прымаў непасрэднага ўдзелу ў баях з ворагам, ні разу не сутыкаўся з ім, што называецца, твар у твар, — прызнаўся ветэран. — У мяне былі свае канкрэтныя задачы і абавязкі, і я іх выконваў... А тое, што рука пакалечана, дык гэта ў 1944-м... Я ўжо быў брыгадзірам і сакратаром камсамольскай арганізацыі. Неякі ішоў на сход і па дарозе ўбачыў малых, якія гулялі з... гранатай. Выхапіў, каб шпунурца ў канаву, а яна ўзяла ды узарвалася...

Кантужаны і паранены ў руку, хлопец два тыдні правёў у перасоўным ваенным шпіталі.

...Андрэй Мікалаевіч ўзнагароджаны медалямі «Партызану Айчыннай вайны» і «За долбесную працу ў Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гг.». У дваццаць гадоў ён узначаліў калгас і амаль паўвека аддаў працоў ў сельскай гаспадарцы. Жыве ў аграгарадку Яроміна Гомельскага раёна.

Уладзімір Пернікаў.
Г. Гомель.

Дзейныя асобы

НА ЯЕ ВЕЧАРАХ-ПРЭЗЕНТАЦЫЯХ ЗАЎСЁДЫ ПОЎНЫ АНШЛАГ...

Дзіўна ўладкавана чалавечая памяць: нешта хочаш, стараешся ў ёй затрымаць, ды не выходзіць, а нешта краем вока ўбачыў і... «Жылі тут доўгія гады Мае прапрадзяды, дзяды. І тут нашчадкі будуць жыць, Куточкам родным даражыць». Прыгожа сказана і, мусіць, даўно? Цяпер свет адкрыты і вялікі, многія бацькі ды бабуні-дзядулі хвалююцца за сваіх нашчадкаў, думаюць, дзе яны будуць жыць? Чым даражыць?

звыш дзвюх тысяч навуковых работ Эмануіла Рыгоравіча Іофе...

З часам імёны і справы многіх самародкаў-землякоў маглі б, напэўна, забыцца, калі б не было такіх энтузіястаў, як наша Тамара Мікалаеўна. Пра Бярэзінскі раён, яго мінулае і сапраўднае, пра людзей, што тут жылі і жывуць, яна ведае, здаецца, усё! Да таго ж (гэта без перабольшвання!) мае сапраўдны талент, каб расказаць — вельмі шчыра, хораша, цікава, з канкрэтнымі фактамі і прыкладамі, часам — з вершамі-прыпеўкамі, з гумарам... На яе вечарах-прэзентацыях, вечарах-успамінах заўсёды поўны аншлаг — у клубах, школах, бібліятэках, на фермах... Яна сама і сцэнарыст, і рэжысёр, і цудоўны касцюмер, і мастак...

Творчая, нястомная работа Тамары Мікалаеўны не раз адзначалася рознымі падзякамі і дыпламамі, яна двойчы прызнавалася «Жанчынай года», вельмі шмат што рабіла і, дзякаваць богу, робіць для таго, каб людзі любілі свой край і жыццё, каб даражылі імі.

Ніна Бурко,

Бярэзінскі раён.

На чужых памылках

Мы выбіраем, нас выбіраюць

Як гэта часта не супадае...

Людзям ва ўзросце ўласціва азірацца назад, успамінаць пражытае і перажытае (прычым не толькі імі самімі, але і блізкімі), думаць, а што было б, калі б...

Калі б, напрыклад, у маладосці некуды з'ехаў (альбо не з'ехаў), выбраў іншую прафесію і работу, з іншым чалавекам звязаў жыццё, калі б...

На пачатку мінулага стагоддзя мая бабуля Фёкла скончыла царкоўна-нароўскую школу, атрымала пасведчанне настаўніцы малодшых класаў, але працаваць па спецыяльнасці ёй не давалася: бацькі не пусцілі. У іх была моцная гаспадарка, шмат зямлі, а дзяцей (чытай работнікаў) — мала...

Аднак у лёсе дзяўчыны самым страшным было не гэта. Фёкла пакачала свайго аднавяскоўца, сірату Івана. Хлопец ён быў прыгожы, працавіты, добры, аднак, можна сказаць, батрачыў: не меў ні зямлі, ні гаспадаркі.

Такі заць быў не вельмі патрэбен і ў беднай сям'і, а ўжо ў багатай...

Бацькі Фёклы знайшлі сабе іншага. ...Пра гэтую сваю трагедыю мая бабуля нават праз дзяткі гадоў не магла успамінаць без слёз: яе сасваталі, аддалі замуж за нялюблага. Яна не змагла, не пасмела прычыць бацькам і апынулася ў вельмі вялікай сям'і (у мужа было дзве сястры і два браты), на суседнім хутары. Там у яе нарадзіўся першынец — сын... Іван, Ванечка.

Тым часам у раёне сталі стварацца калгасы, маладой сям'і прапанаваў

жытло і работу ў суседняй вёсцы. Фёкла з хвотай згадзілася, бо дома, пад адным дахам, апроч свекрыў са свёкром, жылі іх замужнія дачкі і жанатыя сыны.

На новае месца сям'я перабралася зімой. Хатні скарб ды маёмасць перавозілі ў санях. Апошнім рэйсам везлі посуд, кнігі ды іншую драбязу. Мароз быў моцны, таму час ад часу маладыя саскавалі з саней і белгі ўслед, каб сарэцца.

Дарога ішла лесам, дзе ў той год было шмат ваўкоў. Вось і наваёлы пачулі спярша падыванне, а потым ледзь не самлелі ад страху: іх даганяла зграя... «Запалі паперу! — скамандаваў жонцы Нікіфар. — Ваўкі баяцца агню!»

Сярод паклажы, на шчасце, былі запалкі. Фёкла стала шматцаць свае кнігі, падпальваць, кідаць перад зграяй. Пакуль выехал з лесу на шлях, у санях застаўся адзін царкоўнаславянскі буквар...

Шлюб з багатым хутаранінам аказаўся для Фёклы зусім няўдалым: у 30 гадоў бабуля засталася ўдавой з трыма дзецьмі (адзін яе сын у 14 гадоў загінуў). А яна пражыла амаль 90. Усё сваё жыццё, да апошняга дня, вельмі шмат працавала — на зямлі, на хатняй гаспадарцы старэйшага сына Ванечкі.

Што, магчыма, цікава, свайму сыну, дачцэ бабуля таксама спрабавала выбіраць сужэнцаў, але з гэтага нічога не атрымалася. Магчыма, таму, калі сталі ствараць свае сем'і ўнукі, яна проста радавалася: чакала праўнукаў, дапамагала іх чакаваць.

В. Бако-Аляшкевіч,
в. Радкава, Салігорскі раён.

Што бачу

АПОШНЯЕ ЦЯПЛО... НА РАЗВІТАННЕ

Лістапад ёсць лістапад: многія дрэвы, скінушы сваё прыгожае ўбранне, разгублена паіраюць навокал. А вось таполя, што расце пад аном, яшчэ красуецца, яшчэ вабіць позіркі, яшчэ заклікае: паглядзіце на мяне, палубіцеся!

І ёсць жа на што! Бо на дрэве ці не кожную хвілінку мяняюцца фарбы: верхавіна — быццам абсыпана золатам, трохі ніжэй пануе аранжавы колер, а ў сярэдзіне — нават зялёны. Вецер перабірае лістоў з чырвонымі плямкамі-журавінамі і, вядома ж, зусім не шкадуе: зрывае з галінак, усцілае траву.

Ці сумуе таполя па сваім харстве? Думаю, наўрад: яна, як выглядае, стараецца падарыць зямлі сваё апошняе цяпло, а людзям — развіталную красу... Пасля чаго ўжо можна і на спачын.

Ірына Салата,

Г. Гродна.

Як мне здаецца, гэта залезыць ад многіх і многіх. Загадчыца аддзела маркетынгу нашай бібліятэкі Тамара Мікалаеўна Круталевіч ладзіць, напрыклад, цудоўныя вечарыны памяці землякоў, якія змаглі дабыцца, стаць гонарам не толькі свайго раёна, але і краіны.

Каму невядома імя прэзідэнта Акадэміі навук БССР Мікалая Александравіча Барысевіча, кавалера найвышэйшых дзяржаўных узнагарод: чатырох ордэнаў Леніна, Кастрычніцкай рэвалюцыі, Працоўнага Чырвонага Сцяга, Дружбы народаў, Францыска Скарыны... Многім нават не верыцца, што нарадзіўся Мікалай Александравіч у прастай сялянскай сям'і ў вёсцы Лучны Мост.

Галерэю партрэтаў шануючыя землякоў нельга ўявіць і без старшыні былога калгаса «Ленінскія дні» Гвідона Іосіфавіча Рэута. Удзельнік вайны, зноў жа кавалер найвышэйшых дзяржаўных узнагарод, вельмі адказны і патрабавальны (найперш да сябе!), ён больш за 30 гадоў узначальваў гаспадарку, шчыра паважаў і клапаціўся пра людзей, якія працавалі побач, якія да сёння ўспамінаюць старшынню найлепшымі словамі і кажуць, што такога кіраўніка ў іх ніколі не было і наўрад ці будзе.

Расказваючы пра выбітных ураджэнцаў раёна, заўсёды згадваецца імя прафесара, доктара гістарычных навук, выкладчыка, аўтара 48 кніг і

МІЖНАРОДНЫ ВЕКТАР ДЗЕЙНАСЦІ

КАРЫСНЫ ДОСВЕД

КАМУ ЦІКАВА ЖЫЦЬ НА ВЁСЦЫ?

Дэпутаты
пазнаёміліся
з вопытам вядзення
ўласных падсобных
гаспадарак
на прыкладзе
Магілёўскага раёна

Фота magilewnews.by

ВІЯЗНЫ міжрэгіянальны семінар-нарада быў прысвечаны развіццю і падтрымцы ўласных падсобных гаспадарак. Ён прайшоў на базе Кадзінскага сельсавета ў Магілёўскім раёне. На тэрыторыі раёна сёння функцыянуе больш чым 20,7 тысячы ўласных падсобных гаспадарак. Тут дзейнічае праграма іх падтрымкі на 2020—2024 гады, і ёсць станоўчыя прыклады.

Удзел у мерапрыемстве прынялі старшыня Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў Ірына Раінчык, старшыня раённых і сельскіх Саветаў дэпутатаў Магілёўскага, Бялыніцкага, Быхаўскага, Круглянскага, Дрыбінскага раёнаў, а таксама прадстаўнікі органаў выканаўчай улады і грамадзяне, якія займаюцца вядзеннем асабістых падсобных гаспадарак.

Уразіцца вынікамі работы руплівых гаспадароў можна было на выставе-дэгустацыі, якую арганізавалі ў мясцовай кавярні спажывакаперацыі Магілёўскага раёна. Мёд, сыры, каўбасы, тварог, гарбата, рыбныя стравы, сала — усё выключна ўласнага прыгатавання, і ўсё гэта можна было ацаніць на смак. Нават гурманы не стрымлівалі сябе ў кампліментарна.

На выставі сваю прадукцыю прапаноўвалі прадстаўнікі 15 сельсаветаў Магілёўскага раёна, не лічачы гасцей з Дры-

бінскага і Круглянскага раёнаў. Смачныя і карысныя прадукты — гэта яшчэ не ўся дзейнасць сельскіх прадпрымальных актывістаў. Яны ствараюць таксама цудоўныя сувеніры, а яшчэ аказваюць вельмі дзейсныя і неабходныя для здароўя паслугі. Каб на свае вочы убачыць, як арганізавана дзейнасць на вёсцы, удзельнікі семінара наведалі тры гаспадаркі ў Магілёўскім раёне.

Пётр Раташ разам са сваёй жонкай Наталляй, дарэчы, трэнерам па конным спорце, прапагандаюць вельмі запатрабаваныя паслугі па іпатэрапіі. Гэта такая форма лячэбнай фізкультуры, дзе эфект дасягаецца за кошт цыклічных вібрацый у працесе верхавой язды. Для таго каб весці ўласную гаспадарку, дастаткова жадання і заявы ад прэтэндэнта. Але для таго, каб аказаць паслугі па катанні на конях, Пятру прыйшлося аформіцца індывідуальным прадпрымальнікам. Яны з жонкай уладальнікі коннаспартыўнай базы «Раташ» у вёсцы Гародня, і да іх прыязджаюць аматары коннай язды з Магілёва, Чавуса, іншых населеных пунктаў.

— Справу пачыналі тры гады таму, — расказвае Пётр Анатольевіч. — Цяпер у гаспадарцы 14 коней, спецыяльна набылі з аўкцыёну хлеу. Прыбытку вялікага дзейнасць не прыносіць, але коні наша стыхія. Мы запрашаем да сябе ўсіх, каму цікава

гэтая прыгожая жывёлы і маляўнічая прырода. Побач з намі рэчка Рудэя, маршрут конных прагулак якраз пралягае каля яе.

Сужэнцы арганізуюць таксама цікавыя прадстаўленні для дзяцей. У іх ёсць дрэсіраваны конь, які выконвае каманды: садзіцца, кладзецца на зямлю, нават качае мяч. Пётр Раташ кажа, што, калі трэба, можа навучыць гэтым трукам коней кліентаў або дапамагчы ім іх аб'ездзіць.

Не менш пазнавальным быў візіт ва ўладанні сямі Уладзіміра і Юліі Пухоўскіх, якія займаюцца вырошчваннем дэкаратыўных раслін. Сваю дзейнасць яны пачыналі з 15 сотак у горадзе. Цяпер іх маленькая сямейная справа разраслася да буйнога бізнесу. Магілёўскі райвыканкам выдзеліў ім больш чым 10 гектараў зямлі для вядзення ўласнай падсобнай гаспадаркі.

Не менш павучальна гісторыя Анатоля Кузьміна, які, як толькі пачаў развіваць сваю дзейнасць, павялічыў колькасць кароў з трох да васьмі. Яго гаспадарка функцыянуе з 2016 года. Мужчына прадае малако дзяржаве і насельніцтву. Сваёй дзейнасцю захапіў і суседку Жанну Андрэеву. Яна так натхнілася, што пераехала жыць з горада ў вёску, і цяпер у яе гаспадарцы таксама 8 кароў.

(Заканчэнне на 9-й стар.)

16—17 лістапада парламенцкая дэлегацыя Рэспублікі Беларусь на чале са Старшынёй Савета Рэспублікі Наталляй Качанавай прыме ўдзел у мерапрыемствах Міжпарламенцкай Асамблеі дзяржаў — удзельніц СНД у Бішкеку.

У складзе беларускай дэлегацыі — члены Савета Рэспублікі Сяргей Рачкоў, Дзмітрый Варанюк і Дзмітрый Дзямідаў, дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Валянціна Ражанец і Валянцін Семяняка. У мерапрыемствах у вочным фармаце таксама прымуць удзел кіраўнікі і члены парламенцкіх дэлегацый краін — удзельніц МПА СНД, а таксама прадстаўнікі міжнародных арганізацый, вучоныя і эксперты.

16 лістапада ў Дзяржаўнай рэзідэнцыі Ала-Арча пройдзе пасяджэнне Савета МПА СНД. Плануецца абмеркаванне актуальных пытанняў парадку дня, падвядзенне вынікаў праведзеных у 2023 годзе мерапрыемстваў, давадзненне інфармацыі аб маніторынгу выбарчых кампаній на прасторы СНД.

У гэты ж дзень абдуцца пасяджэнні пастаянных камісій МПА СНД па палітычных пытаннях і міжнародным супрацоўніцтве і па сацыяльнай палітыцы і правах чалавека; Маладзёжнай міжпарламенцкай асамблеі СНД. Беларуская дэлегацыя возьме ўдзел у Міжнароднай канферэнцыі, прысвечанай 85-годдзю Жагорку Кенеша Кыргызскай Рэспублікі.

17 лістапада ў Дзяржаўнай рэзідэнцыі Ала-Арча абдуцца 56-е пленарнае пасяджэнне МПА СНД. Асобная ўвага будзе ўдзелена ролі рускай мовы як мовы міжнацыянальных зносін у СНД. Парламентары таксама плануецца разгледзець шэраг мадэльных законапраектаў у сферы экалогіі, бяспекі і права. З удзелам парламенцкай дэлегацыі Рэспублікі Беларусь пройдзе Міжнародная канферэнцыя, прысвечаная 95-годдзю з дня нараджэння Чынгіза Айтматава.

На палях Бакінскага форуму па ўстойлівым развіцці адбылася сустрэча намесніка Старшыні Савета Рэспублікі Валерыя Бельскага з намеснікам прэм'ер-міністра Азербайджанскай Рэспублікі, старшынёй Нацыянальнага каардынацыйнага савета па ўстойлівым развіцці Алі Ахмедавым.

У ходзе сустрэчы абмеркаваны пытанні далейшага развіцця двухбаковых адносін у эканамічнай і гуманітарнай сферах. Ба-кі абмяняліся інфармацыяй аб кроках па забеспячэнні ўстойлівага развіцця з улікам нацыянальнай спецыфікі.

Дасягнута дамоўленасць аб узаемнай падтрымцы на міжнародных пляцоўках у кантэксце дасягнення ЦУР.

Члены Савета Рэспублікі Сяргей Сівец, Таццяна Рунец, Алена Зяблікава і Марына Ільня ў рэжыме відэаканферэнц-сувязі прынялі ўдзел у пасяджэнні рабочых груп па супрацоўніцтве Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і Мажліліса Парламента Рэспублікі Казахстан.

Парламентары абмяняліся вопытам заканадаўчага забеспячэння рэформ, абмеркавалі перспектывы кірункі супрацоўніцтва ў сферах аховы здароўя, сельскай гаспадаркі, прамысловай каперацыі, лічбавізацыі і інш. Удзельнікі пасяджэння разгледзелі таксама перспектывы кірункі партнёрства ў галіне навукі і адукацыі.

Паводле прэс-службы Савета Рэспублікі.

ПАРЛАМЕНЦКІ ДЗЭННІК

«Будзе сябраваць моладзь — будучь сябраваць краіны»

Парламентарыі Беларусі і Кітая

ў рэжыме відэаканферэнц-сувязі правялі круглы стол па пытаннях маладзёжнай палітыкі

У абмеркаванні шляхоў стварэння спрыяльных умоў і стымуляў для актыўнага ўдзелу моладзі ў палітычным, эканамічным і сацыяльным жыцці дзвюх краін узяла ўдзел Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНОВА.

Як падкрэсліла спікер верхняй палаты парламента, для Беларусі Кітай — найважнейшы стратэгічны партнёр, сапраўдны сябар і жлезны брат. «Нашы краіны звязваюць магутныя, трывалыя і надзейныя міждзяржаўныя адносіны даверлівага ўсебаковага і ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва», — канкрэтызавала яна.

Падчас круглага стала абмеркавалі пытанні актыўнага ўдзелу моладзі ў грамадскіх справах, ўзаемадзеяння з маладзёжнымі арганізацыямі іншых краін. Гаварылі і аб занятасці маладых людзей у рэальным сектары эканомікі, мерах падтрымкі моладзі, рэалізацыі маладзёжных ініцыятыў. Асабліва ўвага — супрацоўніцтва Беларусі і Кітая ў галіне адукацыі і навукі. Нягледзячы на пэўныя поспехі ў гэтай сферы, па меркаванні ўдзельнікаў круглага стала, патэнцыял яшчэ поўнасна не раскрыты. Ідзе размова аб стварэнні сумесных адукацыйных і навуковых структур, падрыхтоўцы навуковых кадраў па запатрабаваных кірунках, адрааруленні маладых людзей.

«У Рэспубліцы Беларусь маладзёжная палітыка — адзін з ключавых кірункаў сацыяльнай палітыкі нашай дзяржавы, — звярнула ўвагу Наталля Качанова. — Мы выходзім з таго, што арганічная сістэма развіцця і выхавання моладзі садзейнічае ўмацаванню грамадзянскай згоды, пераадоленню духоўна-маральных крызісаў, стварэнню умоў для росквіту дзяржавы і дэмакратыі яе грамадзян. Згодна са Стратэгіяй развіцця дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі Рэспублікі Беларусь да 2030 года, адным з прыярытэтных кірункаў з'яўляецца павышэнне якасці нацыянальнай сістэмы адукацыі і падрыхтоўкі кваліфікаваных кадраў».

Важным этапам беларуска-кітайскага супрацоўніцтва стала рэалізацыя значнай ініцыятывы — Года адукацыі Беларусі ў Кітаі. Савет маладых вучоных Нацыянальнай акадэміі навук

Беларусі ўжо заключыў некалькі пагадненняў з кітайскімі ўніверсітэтамі з мэтай абмену адукацыйным і навуковым вопытам. Адбылася першая конкурсная канферэнцыя маладых вучоных Беларусі па кітайскай тэматыцы.

«Перспектывнымі напрамкамі лічым лічбавую адукацыю, арганізацыю абмену навукаўцамі і рэалізацыю сумесных адукацыйных праграм, міжуніверсітэцкае ўзаемадзеянне, вывучэнне кітайскай мовы ва ўстановах адукацыі Рэспублікі Беларусь і беларускай мовы ва ўстановах вышэйшай адукацыі Кітайскай Народнай Рэспублікі, стварэнне Асацыяцыі ўстаноў вышэйшай адукацыі Беларусі і Кітая, — заўважыла Старшыня Савета Рэспублікі. — Для развіцця асноўных кірункаў навуковай дзейнасці маладых даследчыкаў дзвюх краін прапануем разгледзець магчымасць стварэння Маладзёжнага навуковага таварыства Беларусі і Кітая як адзінай платформы, якая дае дадатковыя магчымасці для навукова-тэхнічнага і інавацыйнага супрацоўніцтва».

Спікер верхняй палаты парламента расказала, што пры рэалізацыі дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі Беларусь шырока выкарыстоўвае патэнцыял грамадскіх аб'яднанняў для найбольш поўнага раскрыцця здольнасцяў маладых людзей, фарміравання лідарскіх навыкаў з мэтай папаўнення кадравага рэзерву краіны. Пры Нацыянальным сходзе Рэспублікі Беларусь працуе другое скліканне Маладзёжнага савета. Хлопцы і дзяўчаты ўдзельнічаюць у парламенцкіх мерапрыемствах, уносяць прапановы па ўдасканаленні заканадаўства і з'яўляюцца праваднікамі заканадаўцаў у маладзёжным асяроддзі, даводзячы сваім аднагодкам ва ўсіх рэгіёнах інфармацыю аб тым, што адбываецца ў краіне і свеце.

«Магутны імпульс беларуска-кітайскаму маладзёжнаму ўзаемадзеянню можа надаць уступленне Рэспублікі Беларусь у Шанхайскую арганізацыю супрацоўніцтва, — лічыць Наталля Качанова. — Спадзяёмся, што ў найбліжэйшы час наша краіна стане паўнапраўным членам гэтай Арганізацыі. Сумесная дзейнасць нацыянальных і міжнародных маладзёжных парламенцкіх структур на пляцоўцы ШАС мае вялізныя перспектывы».

Па словах намесніка старшыні **Усекітайскага камітэта Народнага палітычнага кансультатыўнага савета Кітайскай Народнай Рэспублікі Шань ЮЭЮЭ**, моладзь — гэта надзея і будучыня краіны і ўсяго свету. «Будучыня кітайска-беларускага сяброўства — у моладзі, і гэтак сяброўства павінна быць працягнута наступнымі пакаленнямі маладых людзей, — удакладніла яна. — Таму трэба актыўна падтрымліваць далейшае ўмацаванне кантактаў і абмену паміж маладзёжнымі арганізацыямі дзвюх краін, каб прыцягнуць больш выбітных маладых людзей з Беларусі і Кітая да ўдзелу ў нашым супрацоўніцтве і ўмацоўваць сяброўства паміж нашымі краінамі, сумесна садзейнічаць здароваму і стабільнаму развіццю адносін паміж нашымі краінамі».

Наталля Качанова акцэнтавала ўвагу на імкненні да абмену найлепшымі практыкамі ў сферы маладзёжнай палітыкі, што, па яе словах, з'яўляецца залагам гарманічнага развіцця беларуска-кітайскіх адносін. «Будзе сябраваць моладзь — будучь сябраваць краіны», — рэзюмавала спікер.

Вераніка КАНЮТА.

ІДЭІ І РАШЭННІ

З ДАБРЫНЁЙ І НАТХНЕННЕМ

Якія праекты заявілі на конкурс грамадзянскіх ініцыятыў у Гродзенскай вобласці

У абласную асацыяцыю мясцовых Саветаў дэпутатаў паступіла крыху больш за 40 заявак з усіх раёнаў Гродзеншчыны. Мяркуюцца прапанаваць для рэалізацыі каля 20 праектаў, на якія будзе выдзелена па 20 тысяч рублёў. Якія канкрэтныя праекты атрымаюць фінансавую падтрымку, стане вядома на пачатку будучага года.

Гродзенцы ўжо маюць вопыт рэалізацыі падобных ініцыятыў, на якія летася Банк развіцця выдзеліў 100 тысяч рублёў. У аднас конкурснай камісіі паступіла 104 заяўкі, было абрана 14. Ініцыятывы сыходзілі як ад асобных дэпутатаў, так і ад сельскіх Саветаў, грамадскіх арганізацый, дзяржаўных устаноў. Усе яны паспяхова завершаны.

Напрыклад, у аграгарадку Гожа абсталюваны дзіцячы гарадок, якога дагэтуль там не было, у Карэлічах уладкавалі сучасны трэнажорны комплекс для дзяцей і дарослых. У Зэльвенскім раёне адраділі старажытны парк... Акрамя выдзеленых сродкаў, фінансавая дапамога і мясцовыя органы ўлады. Такім чынам, усяго выдаткавана 300 тысяч рублёў.

Сёлета конкурс грамадзянскіх ініцыятыў набывае новы імпульс.

Гэта стала магчымым дзякуючы дапаўненню, якія ўнесены ў Закон «Аб мясцовым кіраванні і самакіраванні». Нормы, якія прапісаны ў новым артыкуле закона, вызначылі правы механізм рэалізацыі грамадзянскіх ініцыятыў. Таксама пашырыліся паўнамоцтвы абласной асацыяцыі мясцовых Саветаў, якая будзе каардынаваць гэту дзейнасць. Падчас чарговай сесіі Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў прынята інструкцыя аб парадку і ўмовах правядзення конкурсу. У прыватнасці, вызначаюцца тэрміны правядзення, сумы для рэалізацыі, змест і якасць праектнай заяўкі.

Фінальны этап конкурсу пройдзе ў адкрытым фармаце. Кожны ўдзельнік зможа ўбачыць работу прэтэндэнтаў. Гэта дазволіць заяўнікам атрымаць уяўленне аб тым, якога ўзроўню праекты

могучы быць падтрыманы і прафінансаваны, — зазначыла **старшыня Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў Алена ПАСЮТА**.

Конкурсныя праекты будучы ацэньваюцца па 10-бальнай сістэме з улікам пэўных крытэрыяў. Напрыклад, на колькі праект грамадзянскай ініцыятывы адпавядае патрабаванню конкурсу — навізне, арыгінальнасці, сацыяльнай значнасці і шэрагу іншых аспектаў. Конкурсная камісія вызначыць пераможцаў, якія і атрымаюць фінансаванне. Мяркуюцца, што сёлета фіналістаў будзе

наилейшыя практыкі актыўнага ўдзелу грамадзян у мясцовым самакіраванні.

У аднас абласной асацыяцыі мясцовых Саветаў дэпутатаў паступіла крыху больш за 40 заявак з усіх раёнаў Гродзеншчыны і горада Гродна. Так, у абласным цэнтры прапануюць стварыць пляцоўку для выгулу сабак, абсталюваць спартыўную пляцоўку ў паркавай зоне, стварыць вакальны культурны цэнтр з крытай пляцоўкай у лясаруку. Адзін з праектаў датычыцца ўзаемадзеяння метадычных арганізацый са спецыялістамі-дэфектолагамі. Дарэчы, медыцынскую тэму прапануе Шчучынскі раён. Тут гатовы заняцца праблемай дэменцыі і звярнуць увагу на дапамогу не толькі людзям з гэтай хваробай, але і тым, хто іх даглядае.

Шэраг праектаў датычыцца здаровага ладу жыцця. Напрыклад, у Свіслацкім раёне падтрымалі праект па адкрыцці трэнажорнай залы для стальных людзей. У Воранаўскім мяркуюць заняцца добраўпарадкаваннем парку, у Лідскім раёне зайаўляюць праект па рэканструкцыі мемарыяла загінулых у гады вайны, у аграгарадку Геранёны Іўеўскага раёна пры атрыманні гранта зойміцтва работай над турыстычным даступнасцю мясцовага замка.

— Конкурс накіраваны на тое, каб групы актыўнага насельніцтва падключыліся да вырашэння важных пытанняў мясцовага значэння. Гэта і пытанні з добраўпарадкаваннем тэрыторыі, будаўніцтвам, рэканструкцыяй, рамонтам сацыяльна значных аб'ектаў, прафілактыкай правапарушэнняў, пярэджваннем траўматызму і многім іншым, — гаворыць Алена Пасюта. — І тут важна не толькі выступіць з ініцыятывай, але і ўзяць адказнасць на сябе па яе рэалізацыі.

На думку арганізатараў, людзі, якія далучаюцца да рэалізацыі ініцыятывы, будучы беражліва ставіцца да гэтых аб'ектаў, расказваць сваім блізікім і знаёмым, што маюць дачыненне да той ці іншай навацы на іх малой радзіме.

Маргарыта УШКЕВІЧ.
Фота аўтара носьці ілюстрацыйны характар.

ЗВЯЗДА

Каментарый у тэму

Як адзначыў **старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей РАЧКОВ**, дзяржаўны візіт Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у Кітайскую Народную Рэспубліку даў новы імпульс развіццю двухбаковых адносін паміж дзвюма краінамі па ўсіх кірунках, у тым ліку міжпарламенцкім ўзаемадзеяннем. «Апошнім часам мы нарошчваем супрацоўніцтва з парламентам Кітая, праводзім вочныя і анлайн-сустрэчы, з'явілася добрая традыцыя, калі Старшыня Савета Рэспублікі сустракаецца з кіраўніцтвам парламента Кітая і абмяркоўвае перспектывы, актуальныя пытанні дзяржаўнага будаўніцтва, палітыкі ў галіне моладзі, эканамічнае супрацоўніцтва», — дадаў сенатар.

Нядаўна парламентам Беларусі і Кітая падпісалі Пагадненне аб міжпарламенцкім супрацоўніцтве. Прадугледжана стварэнне Камітэта высокага ўзроўню заканадаўчых органаў дзвюх краін.

КАМУ ЦІКАВА ЖЫЦЬ НА ВЁСЦЫ?

(Заканчэнне.

Пачатак на 7-й стар.)

— Прывабнасць да працы на зямлі звязана з дзейнасцю новага Закона «Аб зямлі», — расказвае **старшыня Кадзінскага сельсавета Ганна НОВІКАВА**. — Калі раней зямлю маглі аформіць на сябе толькі жыхары сельсавета, то цяпер такія магчымасці распаўсюджваюцца на насельніцтва ўсёй краіны. Плюс такой дзейнасці ў тым, што людзі маюць магчымасць займацца самазанятасцю і рэалізоўваць прадукцыю ўласнай вытворчасці. Калі ёсць жаданне развівацца і атрымаць для вядзення сваёй справы дадатковыя плошчы, чалавек звяртаецца ў сельсавет і піша заяву. На аснове гэтага мы выдзяляем зямельны ўчастак.

На пленарным пасяджэнні, падводзячы вынікі семінара, **старшыня Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў Ірына РАЙНЧЫК** падкрэсліла, што старшыні сельвыканкамаў разам са старастамі, дэпутатамі павінны стаць генератарамі развіцця ўласных падсобных гаспадарак на сваіх тэрыторыях, падказваць вяскоўцам ідэі бізнес-планаў, растлумачаць меры дзяржападтрымкі. Сельсаветам

неабходна ў рабоце з людзьмі дапамагчы вызначыць формы занятасці.

— Згодна са статыстыкай, уласныя падсобныя гаспадаркі вырабляюць больш за 20 працэнтаў сельскагаспадарчай прадукцыі ў нашай вобласці, — адзначыла яна. — Мы бачым, што развіццё ўласных падсобных гаспадарак — гэта не толькі забеспячэнне занятасці насельніцтва, але і вытворчасць якаснай прадукцыі. Вельмі важна, каб у гэтай рабоце была сістэма. Уласная падсобная гаспадарка вырашае

важныя сацыяльныя задачы. Акрамя самазанятасці сельскага насельніцтва і атрымання ім дадатковага прыбытку, робіцца паказальны прыклад выхавання чалавека працай, захоўваецца звыклы вясковы ўклад жыцця.

Пра перспектывы развіцця ўласных падсобных гаспадарак казаў **начальнік кантрольна-аналітычнага ўпраўлення Магілёўскага аблвыканкама Аляксандр МУРАЎЁУ**.

— Гэта добрая ніша для вытворчасці, — падкрэсліў ён. — На семінары ўзнімаліся сапраўды

важныя пытанні, у вырашэнні якіх прадстаўнічыя органы ўлады здольныя дапамагчы людзям.

Дзяржава робіць усё магчымае, каб у людзей была работа і яны маглі прыносіць карысць сваёй сям'і і краіне. І дэпутаты з'яўляюцца праваднікамі гэтага сярэд насельніцтва.

— Сёння мы развіваем тэму асабістых падсобных гаспадарак у раёне і праводзім гэту работу

на сістэмнай аснове, — рэзюмаваў **старшыня Магілёўскага раённага Савета дэпутатаў Сяргей ЯРОШЧАНКА**.

Удзел у пленарным пасяджэнні бралі таксама прадстаўнікі ўпраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне насельніцтва, ААТ «Белаграпрамбанк».

Нэлі ЗІГУЛЯ,

Магілёўскі раён.

Фота з архіва Магілёўскага аблсавета.

СЕЗОННЫ КЛОПАТ

Лепш папярэдзіць, чым тушыць

ТЭМА пажарнай бяспекі становіцца **асабліва актуальнай з пачаткам халадоў. На прафілактыку ў сельскай мясцовасці працуюць усё і пажарныя, і сацыяльныя работнікі, і мясцовая ўлада.**

У сельсаветах Пінскага раёна нядаўна правілі бяспечна вяскоўцы ўспаміналі разам з курсантамі МНС. На базе раёна праходзіў вучэбны збор курсантаў. І маладыя ратавальнікі не засталіся ўбаку ад справы прафілактыкі, якая ў іх прафесіі — адзін з асноўных кірункаў дзейнасці.

У вёсцы Галева Аснежыцкага сельсавета курсанты наведалі домаўладанні адзіночкіх грамадзян, інвалідаў, сем'яў, якія выхоўваюць дзяцей, а таксама людзей, схільных да злоўжывання спіртнымі напоймі. Будучыя ратавальнікі ўдзялілі пільную ўвагу супрацьпажарнаму стану іх дамоў, усе выяўленыя парушэнні былі ўзяты на кантроль: інфармацыю аб іх перадалі зацікаўленым суб'ектам прафілактыкі для прыняцця мер.

Падчас тлумачальнай работы грамадзянам нагадалі, як не стварыць сваімі дзеяннямі пажарна-небяспечныя сітуацыі, як бяспечна ў асенне-зімовы перыяд выкарыстоўваць прычне ацяпленне. Таксама ім расказалі аб ролі аўтаномных пажарных апавяшчальнікаў у папярэджанні пажараў. А ў некалькіх дамах маючым патрэбу ўстанавілі іх.

На наступны дзень пажарна-прафілактычную работу правялі ў 188 домаўладаннях грамадзян, навучылі правілаў бяспекі 340 чалавек, паведамаў БелТА. «Курсанты атрымліваюць практычныя навыкі правядзення пажарна-прафілактычнай работы, رایць грамадзянам, якія правілі бяспечна неабходна выконваць», — адзначыў **старшыня Аснежыцкага сельсавета Сяргей САДОУСКІ**. — Акцыя «За бяспеку разам» вельмі значная, дае магчымасць дапамагчы грамадзянам прывесці сваё жыллё ў пажарнабяспечны стан, каб пазбегнуць вогненных трагедый».

Акцыя «За бяспеку разам» прайшла па ўсёй краіне. У агра-радыку Мікулічы Бярэзінскага раёна супрацоўнікі МНС сумесна з работнікамі сацыяльнай службы і прадстаўнікамі сельсавета абследавалі на прадмет супрацьпажарнага стану домаўладання адзіночкіх і адзіночкіх пажылых грамадзян, інвалідаў, сем'яў з дзецьмі. Спецыялісты аглядзелі печы, электрычныя катлы, пажарныя апавяшчальнікі.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ПУСТУЮЩЕГО ЖИЛОГО ДОМА

Организатор электронных торгов: Пережирский сельский исполнительный комитет, Минская обл., Пуховичский р-н, д. Пережир, ул. Гуриновича, 2А, тел.: (801713) 92388, 92396, 92332, 8 (029) 8143207.

Оператор электронной торговой площадки: открытое акционерное общество «Белорусская универсальная товарная биржа»

Электронный адрес электронной торговой площадки: www.et.butb.by. Дата проведения электронных торгов: 21 декабря 2023 года

Время проведения электронных торгов устанавливается ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа» на электронной торговой площадке «БУТБ-Имущество»

Наименование	Адрес	Начальная цена (рублей)	Задаток, руб.	Расходы по подготовке документации (рублей)
Объект недвижимости: капитальное строение (жилой дом) с инвентарным номером 602/С-7023, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 624484808101000106	222842; Республика Беларусь, Минская область, Пуховичский район, д. Рыбцы, ул. Центральная, д. 46	18 148,86 белорусских рубля (восемнадцать тысяч сто сорок восемь белорусских рублей 86 коп.)	1814,89	640,12

Характеристика объекта: жилой дом (деревянный) с жилой пристройкой — 1958 года постройки. Общая площадь жилого помещения — 36,2 кв. м, жилая — 36,2 кв. м, кровля шиферная, полы дощатые, окна, двери — щитовые, с хозяйственными постройками (погреб, сарай пр., гараж).

Задаток для участия в электронных торгах перечисляется на текущий (расчетный) № ВУ60АКВВ30120000066940000000 в ОАО «АСБ «Белорусбанк» в г. Минске, код АКВВВУ2Х, УНП 190542056, получатель платежа — ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа».

Срок внесения задатка — до подачи заявления на участие в электронных торгах. Назначение платежа: внесение суммы задатка на участие в торгах.

Окончание приема заявлений на участие в электронных торгах с прилагаемыми к ним документами — 18 декабря 2023 года до 15.00.

Оплата стоимости предмета торгов осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли.

Осмотр пустующего жилого дома на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время либо с участием представителя организатора в рабочее время (понедельник — пятница, 8.30—13.00, 14.00—17.30).

Электронные торги проводятся в порядке, установленном Положением о порядке проведения электронных торгов по продаже государственного имущества, включая земельные участки, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 608 и Регламентом организации и проведения электронных торгов по продаже имущества и имущественных прав на электронной торговой площадке ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа» от 29.12.2015 № 143.

В течение десяти рабочих дней после утверждения протокола победитель электронных торгов (претендент на покупку) обязан: внести плату за предмет торгов; возместить затраты за организацию и проведения электронных торгов, в том числе расходы, связанные с проведением оценки рыночной стоимости пустующего жилого дома; подать в Пережирский сельисполком заявление о предоставлении земельного участка.

В течение 10 рабочих дней после совершения победителем электронных торгов (претендентом на покупку) указанных действий исполнительный комитет заключает с ним договор купли-продажи и передает ему копию решения суда о признании пустующего жилого дома выморочным, один экземпляр протокола.

Свае вітаміны на стале і карысная актыўнасць

У Уцеўскім сельскім Савеце Добрушскага раёна органы ўлады і мясцовая гаспадарка актыўна падтрымліваюць вясцоўцаў-педагогаў і вучню, якія даглядаюць вялікі прышкольны ўчастак, займаюцца пладаводствам і агародніцтвам. Вырошчванне сельгаспрадукцыі на тэрыторыі ўстаноў адукацыі дапамагае не толькі зрабіць школьнае харчаванне таннейшым, але і прывучыць дзяцей да агульнай працы на зямлі.

Уцеўскай сярэдняй школы, да таго шмат гадоў была завучам. Прышкольны ўчастак ва ўстанове даглядалі заўсёды. Але ў розны час яго тэрыторыя мянялася, пашыралася, развіталася, як і сама школа. Апошнія гады школьны вучэбна-даследны ўчастак і выглядае годна, і дапамагае вырашаць шмат задач. Адна з іх — магчымасць праводзіць заняткі на свежым паветры па біялогіі, географіі.

месца высаджваем ужо памідоры і перац, — дадае дырэктар.

Сёлета на доследным школьным участку загатавалі 2800 кілаграмаў бульбы, 500 кілаграмаў морквы, 550 кілаграмаў сталовых буракоў, 630 кілаграмаў капусты, 310 кілаграмаў цыбулі. Акрамя таго, у жніўні вырасталі і сабралі 60 кілаграмаў агуркоў, 120 кілаграмаў памідораў, 20 кілаграмаў чорнай парэчкі і 300 кілаграмаў яблыкаў. Частку атрыманага ўраджаю выкарыстоўваюць у сталовай Уцеўскай школы. Апроч таго, частку агародніцы і садавіны перадалі для патрэб аднаго з дзіцячых садкоў Добруша, Уцеўскага і Церахоўскага дзіцячых садкоў, Добрушскага раённага сацыяльна-педагагічнага цэнтру і Добрушскага раённага цэнтру карэкцыйна-развіваючага навучання і рэабілітацыі.

нага кірунку. Увесь час займаецца вырошчваннем гародніны разам са школьнікамі настайнік працоўнага навучання Лідзія Дудзянава. Ганна Станкевіч дзякуе ўвогуле ўсяму свайму калектыву за самаадданую працу з дзецьмі.

Між тым асаблівасць гэтай сельскай установы адукацыі і ў тым, што клопат аб вырошчванні садавіны і гародніны тут спалучаюць з захапленнем кветкаводствам. Тэрыторыя школы да самых маразоў цешыць вока ўсіх жыхароў аграгарадка Вуць. А апошнія гады школьнікі і педагогі з зайдзросым імпэтам узяліся за стварэнне клумбаў і ў мясцовай гаспадарцы ААТ «Уцеўскае».

Дарэчы, сёння асноўная частка механізатараў, аграномы, спецыялісты кіравання сельгасарганізацыі — выпускнікі Вуцеўскай сярэдняй школы.

— З самага дзяцінства нашы дзеці не толькі бачаць, як іх бацькі працуюць на зямлі, у гаспадарцы, але і бачаць, як выбудовуюцца адносіны паміж калектывамі на вёсцы, вучацца таму, што такое ўзаемадапамога, — пераканана дырэктар. — Па

таксама вельмі актыўна нас падтрымлівае. Мы шчыра шануем гэтыя выбудаваныя гадамі сяброўскія адносіны з сельскімі ўстановамі і арганізацыямі, — адзначае Ганна Станкевіч.

Школа ў сваю чаргу дзякуе вырашчанай сваімі рукамі расадзіцы кветак, прымае самы актыўны ўдзел у добраўпарадкаванні ўсіх сацыяльна-значных аб'ектаў роднага аграгарадка.

— Штогод вырошчваем і перадаём для стварэння клумбаў столькі расадзіцы кветак, колькі просіць. Сальвіі, агератум, розныя сарты петуні, аksamіткі: у ранейшыя гады заўважлі, што не заўсёды працаўнікі гаспадаркі маглі самі з нашай расадзіцы згустан аформіць клумбу. Таму прапанавалі рабіць гэта самімі. Вучні і педагогі з задавальненнем бяруцца за справу і высаджваюць кветкі каля канторы гаспадаркі. Гэтую ініцыятыву ацанілі і самі працаўнікі-аграры, купілі добрае абсталяванне для палівы кветак. Мы ўжо цяпер і больш разнастайныя кветкі можам для іх высаджваць. Наш калектыв таксама адгукаецца на ўсе просьбы сельсавета па добраўпарадкаванні тэрыторыі, правядзенні суботнікаў, — дадае Ганна Мікалаеўна.

Тое, што іх Вуць у будучым можа стаць прыкладам вёскі будучыні, — спадзяецца другая мая суразмоўніца — **выконваючая абавязкі старшыні Уцеўскага сельвыканкама Валянціна ДОСАВА.**

— Спецыфіка працы і ўвогуле жыцця на вёсцы ў тым, што мы павінны быць усё як адна сям'я, — пераканана Валянціна Валянцінаўна. — У сельскай мясцовасці лічаныя дзяржаўныя арганізацыі, і яны павінны быць адной камандай, як браты з сёстрамі ў адной сям'і. Калі мы адно аднаму не будзем дапамагаць, то ўвогуле нічога не атрымаецца, і дзеці нашыя будуць вырастаць і адрывацца ад роднага населенага пункта, ад роднага раёна.

Сёння ў Уцеўскім сельсавеце, дарэчы, рэалізуюць буіны сельгасгаспадарчы інвестпраект. А гэта дадатковы працоўны месца для сямей, ахвотных жыць і працаваць на вёсцы. Вучыцца ў мясцовай школе дзецям адназначна будзе вельмі цікава.

Наталля КАПРЫЛЕНКА, Фота з архіва Вуцеўскай сярэдняй школы

па экалагічным выхаванні ў сваім раёне, а з 2012 — узорная навучальная пляцоўка для ўсёй Гомельскай вобласці. Пры школе паспяхова працуюць вучэбна-даследны ўчастак, дзе займаюцца школьнікі пад кіраўніцтвам даведчаных педагогаў. Установа адукацыі штогод удзельнічае ў раённых, абласных, рэспубліканскіх і міжнародных конкурсах: перамагае з рознымі праектамі ці становіцца іх лаўрэатам.

— Раз мы жывём у сельскай мясцовасці, то вельмі важна выкарыстоўваць гэтую асаблівасць у працэсе навучальнай дзейнасці, заахвочваць дзяцей да працы на зямлі, — пераканана **дырэктар Вуцеўскай сярэдняй школы Ганна СТАНКЕВІЧ.**

Ганна Мікалаеўна ўсё жыццё прысвяціла рабоце з вясковымі дзецьмі. Хутка 18 гадоў, як яна працуе на пасадзе дырэктара

— Паўгектара на нашым участку штогод адводзім толькі пад плодаагароднінныя культуры, — тлумачыць Ганна Станкевіч. — Бульба, буракі, морква для харчавання ў школьнай сталовай нарыхтоўваем на ўвесь навучальны год. Вырошчваем шмат цыбулі, капусты, якімі забяспечваем нашу школьную сталовую да канца зімы. Вялікі аб'ём агародніны патрабуе ўжо і дадатковай плошчы ў сховішчах, таму з восені выдаткі агародніны перадаём іншым установам адукацыі нашага сельсавета ці раёна.

З 2015 года на базе ўстаноў адукацыі працуюць школьныя бізнес-кампаніі «Гаспадар»: вядзецца сістэмнае планаванне працэсу земляробства. Ураджай атрымліваюць з вучэбнага ўчастка і двух парнікоў, набытых дзякуючы ўдзелу ў экалагічных праектах.

— У іх вясной вырошчваем расадку капусты і кветак. Пасля на іх

Вучыць дзяцей думаць, займацца даследчай дзейнасцю і працаваць на доследным участку настайнік географіі Ірына Ярцава. Яна — кіраўнік адукацыйнага праекта «Зялёныя школы» Рэспубліканскага цэнтру экалогіі і краяўзнаўства. Гэтым адукацыйным праектам ахоплена больш як палова навучэнцаў. Арганізавана работа аб'яднанняў па інтарэсах, гурткоў, факультатывных заняткаў экалагі-

чна дапамогу ў любым хвалюючым пытанні можам звяртацца ў нашу гаспадарку, сельскі Савет, ФАП. Увесну і ўвосень, каб працаваць наш участак, мы без тэхнікі сельгасарганізацыі нікуды, тое ж з прывозкай арганічных угнаенняў. Сельскі Савет дапамагае ў рабоце з сям'ямі, з арганізацыйнай мерапрыемстваў. Наша фэльчар па ўсіх просьбах у плане медагляду, прафілактычных сустрэч

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
 РЕГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
 Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»
 Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**
www.zviazda.by
 e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

АДРАС РЕДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.
 КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35; e-mail: info@zviazda.by
 Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 38200000007667 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.
 Тыраж 10.346. Нумар падпісаны ў 19.30 14 лістапада 2023 года.

Бацькаўшчына. У пошуках страчанага

ШУМІЛІНА

Выпраўляючыся ў чарговую вандроўку, маючы за дарадцаў старыя паштоўкі з калекцыі Уладзіміра Ліхадзедава, мы павінны разумець, што, канешне ж, ілюстрацыі не заменяць усе цікавосткі, якія падарыць нам жывая сустрэча з Шумілінскім краем.

Ды і калі вы ўпершыню будзеце ў гэтай старонцы, пастарайцеся зазірнуць у Шумілінскі раённы гісторыка-краязнаўчы музей. У маі 2024 года яму спаўняецца 40 гадоў. Якраз 28 мая 1984 года быў выданы загад Міністэрства культуры БССР пра заснаванне ў гарадскім пасёлку Шуміліна музея народнай славы. Праўда, для наведвання ўстанова была адчынена ў 1986 годзе. У музеі працуе тры экспазіцыйныя залы. Поруч з археалагічнымі знаходкамі (можна пазнаёміцца нават і з парэшткамі маманта) надзвычай шмат матэрыялаў, якія расказваюць пра падзеі Грамадзянскай вайны, пра Вялікую Айчынную вайну на тэрыторыі Шуміліншчыны, пра ўраджэнцаў раёна, якія здзейснілі нямала баявых подзвігаў, былі адзначаны высокімі дзяржаўнымі ўзнагародамі.

А гэта ж — і пра Герояў Савецкага Саюза: Пятра Акуцыонка (1923—1943), малодшага лейтэнанта, які камандаваў узводам у баях пад Лоевам, вызначыўся тым, што разам з падначаленымі захапіў плацдарм на правым беразе Дняпра; Еўфрасіню Зянькову (1923—1984), кіраўнікі Обальскай падпольнай арганізацыі «Юныя моціўцы» (званне Героя ёй прысвоілі толькі ў 1958 годзе); падпалкоўніка Мікалая Лоскутава (1911—1945), які званне Героя атрымаў пасмяротна за гераізм, праўдзены ў вызваленні ад японскіх агрэсараў кітайскага горада Фуцзін; генерал-маёра Мікалая Спірыдэнкі (1917—1980)... У музеі вам раскажуць, што Шумілінская зямля выхавала і сучасных герояў.

Адзін з іх — Герой Сацыялістычнай Працы і Герой Беларусі (званне атры-

Рыжэнькі, паблізу ад Мікалаева, у 1946 годзе нарадзіўся беларускі паэт Алег Салтук. Аўтар паэтычных зборнікаў «Пачатак дня», «Працяг», «Святало зямлі», «На далонях жыцця». Роднай Шуміліншчыне ён прысвяціў многія вершы, а таксама паэмы — «Нрэшняя» (надрукавана ў зборніку «Працяг») і «Спатканне» (надрукавана ў кнізе «На далонях жыцця»). *«Вёска на ўзлобку: // Захлянаюся цішынёй... // Над Рыжэнькамі зорак шматкроп'е // Недалісанай песні маёй...»* Ці вось яшчэ што з вершаў Алега Салтука: *«Памяць, памяць, як доўга не спіцца! // У Рыжэньках — першы глыток // І паветра,*

Шуміліна. 1920-я гады.

Шуміліна. Мясцовыя жыхары. 24.05.1939 года.

і таямніцаў. // Ты туды прыязджаеш зда-лёрк...» І хоць многія гады свайго жыцця паэт правёў у Віцебску, у родным паселішчы была для яго тая сіла, што ўзвышала яго талент, узбагачала натхненне: *«Жыве тут воля // У маленкай хаце, // Тут — дым Айчыны...»* Алег Салтук стварыў на стагоддзі наперад свой паэтычны партрэт малой радзімы. І адрас у мастацкай памяці таленавітага шумілінца канкрэтны — вёсачка Рыжэнькі.

У вёсцы Мікалаева выхоўваўся ў свайго дзеда паэт Тадэвуш Лада-Заблоцкі (1811—1847). Вучыўся ў Маскоўскім універсітэце. Пазнаёміўся з легендарным расійскім мысларом, літаратурным крытыкам Вісарыянам Бялінскім. Тадэвуш быў адлічаны з універсітэта за вальнадумства. Пасля суда маладога чалавека адправілі на Каўказ, у войска. Ад радавога сапёра даслужыўся да падпаручніка. Пазнаёміўся з дачкамі князя Аляксандра Чаўчавадзэ Нінай Грыбаедавай і Кацярынай Дадзіяні, а таксама з грузінскім паэтам Ніколам Бараташвілі. Пераклаў на рускую мову «Гісторыю Азербайджана» азербайджанскага пісьменніка Абас Кулі-хана Бахіханова.

У вёсцы Казяны нарадзіўся гісторык і археограф Дзмітрый Даўгяла (1868—1942 (?)). Скончыў Пецярбургскую духоўную акадэмію. Працаваў настаўнікам, архіварысам. Рэдагаваў газету «Белая Русь» (1906). Працаваў кіраўніком спраў у Паўночна-Заходнім аддзеле Рускага геаграфічнага таварыства, быў рэдактарам «Записок Северо-Западного отдела Русского географического общества». З 1925 года — супрацоўнік Інбелкульту, дацэнт Белдзяржуніверсітэта. З 1929 года — дырэктар бібліятэкі Акадэміі навук БССР. Апублікаваў помнікі беларускага дзелавага пісьменства ў «Гісторыка-юрыдычных матэрыялах» (1899—1906. Т. 27—32). Дзмітрый Даўгяла — рэдактар і складальнік «Беларускага архіва» (1927—1930. Т. 1—3). У 1937 годзе высланы ў Казахстан. Рэабілітаваны наш сучасны пачынальнік пасмяротна 9 чэрвеня 1964 года.

Шуміліна за 40 км ад Віцебска. Аўтамабільныя дарогі вядуць на Віцебск, Полацк, Бешанковічы, Гарадок. У гарадскім пасёлку ёсць чыгуначная станцыя. А з Мінска да Шуміліна па трасе — амаль 240 км. Выпраўляючыся ў дарогу, усё ж зірніце на старыя паштоўкі са збору Уладзіміра Ліхадзедава. Акрамя жыхароў гарадскога пасёлка, вы разгледзіце на іх і сядзібны дом у Лескавічах. Ён некалі належаў Хлюдзінскім. На сённяшні дзень — руіны... Ёсць здымак Касцёла Найсвяцейшай Дзевы Марыі ў Непаротах. Так, той выглядаў у пачатку ХХ стагоддзя. Некалькі гадоў назад мясцовыя жыхары высадзілі ў Непаротах парк з 70 бярозак і 88 туй. Расказваюць, што некалі ў гэтым паселішчы была і царква. Непароты зусім паблізу ад Шуміліна, за 9 км. Са старай паштоўкі на нас пазірае і чыгуначны вакзал у Лоўшы. Ужо зазірнуўшы сюды падчас вандроўкі, агледзеце аграгарадок Мікіціха, дзе якраз знаходзіцца чыгуначная станцыя Лоўша. Некалі тут таксама была царква — Свята-Успенская. На вялікі жаль, не захавалася. Сучасная царква носіць імя святога Мікалая. Каля Непароты прагуляецца ля возера Разван. Дарэчы, каля вёскі і іншыя азёры — Балевіца, Лескавічы... Усе гэтыя адрасы — паблізу ад Шуміліна.

Кастусь ЛЕШНИЦА.

Старыя паштоўкі з калекцыі лаўрэата Прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» Уладзіміра ЛІХАДЗЕДАВА.

Непароты. Касцёл. Пачатак ХХ стагоддзя.

Обаль. На чыгуначнай станцыі. 1918 год.

маў пасмяротна ў 2001 годзе) Аляксандр Іосіфавіч Дубко (1938—2001). Ён нарадзіўся ў шумілінскай вёсцы Ілава. Закончыў Гродзенскі інстытут. З 1972 да 1995 года ўзначальваў калгас «Прагрэс» — адно з найлепшых сельгаспрадпрыемстваў Беларусі. Яшчэ ў савецкі перыяд гісторыі быў адзначаны званнем Героя Сацыялістычнай Працы, двума ордэнамі Леніна, ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга, ордэнам «Знак Пашаны». У 1997 годзе ўжо ў суверэннай Рэспубліцы Беларусь атрымаў ордэн Айчыны III ступені. У 1994—2001 гадах Аляксандр Дубко — старшыня Гродзенскага аблвыканкама. Дарэчы, цікавы факт: у 1972—1989 гадах Гродзенскай вобласцю на пасадзе першага сакратара Гродзенскага абкама Камуністычнай партыі Беларусі кіраваў яшчэ адзін шумілінец (нарадзіўся ў вёсцы Шыліна) — Герой Сацыялістычнай Працы Леанід Герасімавіч Клячкоў.

Яркія асобы заўсёды ўпрыгожваюць родную старонку. Нездарма часам пра той ці іншы край гавораць як пра гняздо, у якім выпеставаны вучоныя, асветнікі, альбо як пра салаўіны край пазтаў... Вось і ў вёсачцы

Лескавічы. Унутраны выгляд сядзібнага дома. Пачатак ХХ стагоддзя.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона/оператор	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. www.ipmorg.by
Продавец	ОАО «Арма», 212022, г. Могилев, ул. Космонавтов, 25, офис 1
Предмет электронных торгов	
Помещение магазина № 96 (Торговое помещение), инвентарный номер 700/D-126949, общ. пл. 353,3 кв. м, по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Бонч-Бруевича, 5-22. Начальная цена с НДС 20 % - 917 846,04 бел. руб. Шаг торгов - 5 % от текущей цены	
Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов перечисляется в белорусских рублях на счет BY92BELB3012004830080226000 в ОАО «Банк Белгэз» г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBY2X; ОКПО 378531865000, получатель платежа - ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191224638	
Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней со дня завершения электронных торгов	
Условия оплаты предмета электронных торгов: если между продавцом и покупателем (победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и в порядке оплаты за предмет электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи	
Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результаты торгов установлены регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmorg.by	
Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 3 % от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов	
Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия	
Дата и время начала и окончания электронных торгов:	18.12.2023 г. с 11.00 до 13.00.
Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов	
Дата и время окончания приема заявок:	заявки на участие в электронных торгах принимаются по 15.12.2023 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmorg.by
Контактные данные	Тел.: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: info@ipmorg.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении повторных электронных торгов на электронной торговой площадке ETRVIT.BY, по адресу: https://etrvit.by

Продавец: Республиканское производственное сельскохозяйственное предприятие по племенному делу «Витебское племпредприятие», тел. +375 212 630004

Организатор. Оператор электронной торговой площадки ETRVIT.BY: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: +375 (212) 24-63-12, +375 (29) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, https://etrvit.by

Дата и время проведения повторных торгов: 04.12.2023 в 09.00 (по времени на сервере ЭТП ETRVIT.BY)

Лот № 1. Автобус вагон (wagon) PAZ 32053 2008 г.в., рег. знак АВ 4169-2, цвет - белый, кузов (рама) № Х1М32053080007, инв. № 41-62, находящийся по адресу: г. Витебск, пер. 1 Шумилинский.

Нач. цена: 2350,00 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 235,00 бел. руб.

Электронные торги проводятся в порядке, установленном Положением о порядке проведения электронных торгов, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 608 и Регламентом организации и проведения электронных торгов по продаже имущества и имущественных прав на электронной торговой площадке коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга» - «etrvit.by».

Для участия в электронных торгах необходимо ознакомиться с Регламентом ЭТП, зарегистрироваться на ЭТП по электронному адресу: https://etrvit.by, внести задаток и подать документы на участие в торгах согласно информации об электронных торгах, размещенной на сайте ЭТП.

Срок внесения задатка и время окончания приема заявлений с прилагаемыми документами: до 16.00 01.12.2023.

Сумма задатка перечисляется оператору электронных торгов на р/с: № BY92MIBT301200109330066782 в ЗАО «МТБанк», код МТБKVY22, БИК МТБKVY22, УНП 390477566, код операции 40901. Получатель - ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Условия повторных электронных торгов: Победитель торгов (президент на покупку) обязан: в течение 5 раб. дней со дня проведения эл. торгов и утверждения протокола электронных торгов возместить затраты на организацию и проведение торгов, расходы на проведение независимой оценки по определению рыночной стоимости предмета эл. торгов и оплатить услуги оператора ЭТП, заключив договор купли-продажи в течение 10 календарных дней со дня проведения эл. торгов и утверждения протокола эл. торгов; оплатить предмет электронных торгов в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи; оплатить НДС в размере 20 % сверх цены продажи предмета эл. торгов. Расходы на проведение независимой оценки составляют 210,00 белорусских рублей с НДС. Имущество, бывшее в употреблении. Ознакомить с предметом торгов можно в рабочие дни с 09.00 до 16.00 по предварительному согласованию с Продавцом: Шилов Дмитрий Викторович, конт. тел. +37529 769 84 10, Хаменко Светлана Вячеславовна - 8 029 868 89 80. Организатор торгов имеет право отказать от проведения торгов в любое время, не позднее чем за 3 календарных дня до наступления даты проведения торгов. С подробной информацией о предмете торгов, порядке участия и оформления документов для участия в электронных торгах можно ознакомиться на сайте ЭТП ETRVIT.BY, по электронному адресу: https://etrvit.by, в разделе: транспорт - другое.

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)

ИНФОРМИРУЕТ

о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего республиканскому дочернему унитарному предприятию по обеспечению нефтепродуктами «Белоруснефть-Гроднобнефтепродукт»

Аукцион состоится 28.11.2023 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	Лот № 1 ЛОТ 5: комбайн кормоуборочный самоходный высокопроизводительный Палессе КВК-800-36 Палессе ОС 80-5. Производительность 93,13 га/час. Максимальная скорость движения 12 км/ч. Мощность 450 л.с. Тяговый класс - 8. Год производства 2012, регистрационный знак СВ 4848. ЛОТ 12: трактор «Беларус» 82.1. Мощность 81 л.с. Номинальная частота вращения 2200 об/мин. Число цилиндров: 4 шт. Рабочий объем 4,75 л. Число передач: вперед/зад - 9/2. Год производства 1999, регистрационный знак СК-4 5818
Начальная цена продажи	ЛОТ № 5 - 41 299,80 р. (сорок одна тысяча восемьсот девяносто девять рублей восемьдесят восемь копеек) с учетом НДС. ЛОТ № 12 - 13 204,02 р. (тринадцать тысяч двадцать четыре рубля две копейки) с учетом НДС
Сумма задатка	ЛОТ № 5 - 4 129 р. (четыре тысячи сто двадцать девять рублей). ЛОТ № 12 - 1 320 р. (одна тысяча триста двадцать девять рублей)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник - четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18. Последний день приема заявлений - 24 ноября 2023 г. до 15.00

Условия проведения аукциона: 100 % предплата при покупке лота; возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона, в размере 5 % от конечной цены продажи объекта; обременения со стороны третьих лиц отсутствуют

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона - https://grino.by/auction/

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, в том числе не завершенных строительством жилых домов, сроки консервации и завершения строительства которых истекли, с одновременной продажей земельных участков в частную собственность

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел.: (0212) 24-63-12, (029) 510-07-63; e-mail: vcm74@mail.ru; www.marketvit.by

Лот № 1. Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом (фундамент - железобетон, сваи железобетонные, площадь застройки - 50 кв. м, процент готовности - 7 %) и земельный участок с кадастровым № 22128109601000644 площадью 0,1476 га для строительства и обслуживания жилого дома в частную собственность по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколыньки, ул. Луговая, д. 31Б.

Начальная цена предмета аукциона (в т. ч. не завершенный строительством жилой дом / зем. участок): **11 983,95** (тринадцать тысяч девятьсот восемьдесят три рубля 95 коп.) бел. руб.

Задаток: 1198,39 бел. руб. Удельный вес стоимости не завершенного строительством жилого дома в начальной цене предмета аукциона - 26,60 %.

Реквизиты для внесения задатка: р/с: BY17AKBB 3604 3141 1285 6200 0000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, БИК АКBBBY2X, УНП 300962400, код платежа 40901. Получатель платежа: Октябрьский сельсоветком.

Дата, время и место проведения аукциона: 28.12.2023 в 14.30 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5, ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатка и приема документов: с 8.30 16.11.2023 до 17.30 27.12.2023.

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Условия для победителя аукциона либо единственного участника несостоявшегося аукциона: в течение 10 раб. дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся: внести плату за предмет аукциона, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготвлением и предоставлением участникам документация, необходимой для его проведения; в двухмесячный срок со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся обратиться РУП «Витебское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» за государственной регистрацией права, ограниченной (обремененной) права на земельный участок, получить в установленном порядке разрешение Витебского районного исполнительного комитета на проведение проектно-изыскательских работ и разработать проект на строительство объекта в срок, не превышающий 6 месяцев с даты осуществления государственной регистрации права на зем. участ.; к строительству жилого дома приступить после согласования в установленном порядке проектной документации; осуществить возведение жилого дома в сроки, установленные Указом Президента РБ от 07.02.2006 № 87, выполнить ввод жилого дома в эксплуатацию в соответствии с действующим законодательством.

Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания одноквартирного (блокированного) жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме). Инженерные коммуникации и сооружения на земельном участке отсутствуют. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией. Аукцион проводится в порядке, установленном Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дан с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 № 220.

Для участия в аукционе приглашаются граждане РБ, консолидированные участники (двое и более граждан РБ), которые в установленном в извещении аукциона, представляя документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка, заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Представляют: гражданством РБ - копию документа, удостоверяющего личность без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина РБ - доверенность, оформленную в соответствии с требованиями законодательства; консолидированными участниками - оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе и доверенность. Аукцион состоит при наличии не менее 2-х участников в отношении каждого предмета аукциона. Победитель аукциона - участник, предложивший наибольшую сумму. Затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготвлением документация, необходимой для его проведения перечисляются на р/с, указанный в протоколе аукциона. Информацию об окончательных суммах задатка на организацию и проведение аукциона, в том числе расходах, связанных с изготвлением и предоставлением участникам аукциона документация, необходимой для его проведения, письменно доводится до сведения участников до начала проведения аукциона. Всем участникам предоставляется право ознакомления с документацией, а также возможность осмотра на местности предмета аукциона.

Конт. тел.: (0212) 24-63-12, (029) 510-07-63; e-mail: vcm74@mail.ru; www.marketvit.by

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона)

извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Белорусский цементный завод» (Продавец)

Аукцион состоится 30.11.2023 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Лот № 1, в составе:

- Склад цемента с инв. № 643/С-12579, 102,9 кв. м, Минская обл., Любанский р-н, Юшковичский с/с, 2
- Столярная мастерская с инв. № 643/С-8725, 326,7 кв. м, Минская обл., Любанский р-н, д. Смольгово.
- Здание производственного цеха с инв. № 643/С-14481, 682,9 кв. м, Минская обл., Любанский р-н, Юшковичский с/с, 2/10.
- Здание материального склада с инв. № 643/С-8724, 189,6 кв. м, Минская обл., Любанский р-н, д. Смольгово.
- Здание лесопильной рамы с инв. № 643/С-12586, 189,2 кв. м, Минская обл., Любанский р-н, Юшковичский с/с, 2.
- Административное здание с инв. № 643/С-8325, 820,3 кв. м, Минская обл., Любанский р-н, Юшковичский с/с, 2/6.

Обременение: аренда.

Начальная цена с НДС 20 % - 360 180,00 руб.

Задаток - 36 018,00 руб.

Земельный участок 623484300001000001, площадью 19,3005 га. Право постоянного пользования. На земельном участке расположены иные объекты недвижимости, которые не выставлены на аукцион.

Шаг аукциона - 5 %. Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определение лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона - ino.by.

Задаток перечисляется на р/с BY92BPSA30127802900100000000 в ОАО «Беларуспромбанк», БИК BARBY2X. Получатель - РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182.

Окончание приема заявлений и задатка - 28.11.2023 в 11.00.

Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, (8 017) 324-70-57, (8 029) 356-90-03, (8 029) 550-09-52 * www.ino.by * e-mail: torgi@ino.by УНП 190055182

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ	Место проведения: г. Минск, ул. К. Либкнехта, 66-114. Форма проведения: открытый конкурс. Предмет торгов: право на заключение договора купли-продажи объекта торгов				
Наименование объекта торгов	Квартира с инвентарным номером 500/D-632764, г. Минск, ул. Илимская, 16-122	Квартира с инвентарным номером 500/D-112721, г. Минск, ул. Кривая Коласа, 57, кв. 1-2	Участок с кадастровым номером 620484300001000232, Минская обл., Березинский р-н, СТ «Красный Берез»	Дом с инвентарным номером 600/С-86513, Минская обл., Минский р-н, д. Валерьянов, ул. Птигорова, д. 24	Квартира с инвентарным номером 500/D-7988197910, г. Минск, ул. Нововеличковская, д. 39, кв. 34/1
Сведения об объекте	Общая площадь (кв. м): 78,9	Общая площадь (кв. м): 43,6	Общая площадь (га): 0,4450	Общая площадь (кв. м): 133,9	Общая площадь (кв. м): 58,5
Дата и время проведения торгов	27.11.2023 в 10.00	18.12.2023 в 10.00	18.12.2023 в 11.30	18.12.2023 в 12.30	18.12.2023 в 14.00
Начальная цена (сумма в белорусских рублях эквивалентная)	88 000 долларов США по курсу НБ РБ на день проведения торгов	53 000 долларов США по курсу НБ РБ на день проведения торгов	30 000 долларов США по курсу НБ РБ на день проведения торгов	222 000 долларов США по курсу НБ РБ на день проведения торгов	124 500 долларов США по курсу НБ РБ на день проведения торгов
Задаток (в белорусских рублях)	1500	1500	3300	3300	3200
Организационный сбор (в белорусских рублях)	4800	3300	3300	13 200	4800
Срок заключения договора купли-продажи с момента утверждения протокола	30 рабочих дней	30 рабочих дней	30 рабочих дней	30 рабочих дней	7 рабочих дней
Расчеты за объект (в календарных днях)	в день заключения договора купли-продажи	в день заключения договора купли-продажи	в день заключения договора купли-продажи	в день заключения договора купли-продажи	в день заключения договора купли-продажи
Передача объекта с момента заключения договора купли-продажи	14 календарных дней	до дня заключения договора купли-продажи	до дня заключения договора купли-продажи	30 календарных дней	7 календарных дней
Срок снятия с рег. учета	14 календарных дней	до дня заключения договора купли-продажи	до дня заключения договора купли-продажи	14 календарных дней	до дня заключения договора купли-продажи
Окончание приема заявок	23.11.2023 в 17.00	15.12.2023 в 17.00	15.12.2023 в 17.00	15.12.2023 в 17.00	15.12.2023 в 17.00
Расходы по гос. рег. договора купли-продажи и основанных на нем прав оплачиваются	Заказчиком и Победителем (единственным участником)	Заказчиком и Победителем (единственным участником)	Заказчиком и Победителем (единственным участником)	Заказчиком и Победителем (единственным участником)	Заказчиком и Победителем (единственным участником)
Иные условия проведения объявленных торгов: Срок возможного отказа от проведения торгов до момента окончания приема заявок, право подачи и подписания заявления о государственной регистрации договора купли-продажи и основанных на нем прав предоставляется покупателю. Лицо, выигравшее торги, определяется в соответствии с Порядком организации и проведения торгов, утвержденным приказом директора ООО «ИнституТитБай» от 06.04.2018 г. № 2. К участию в торгах допускаются лица, внесшие задаток и подавшие заявку на участие в торгах, а также представившие организатору заверенную банком копию платежного поручения или соответствующую квитанцию о перечислении задатка. Организационный сбор уплачивается Победителем (единственным участником торгов) в течение 3 банковских дней с момента утверждения протокола. Сумма задатка учитывается при окончательном расчете между Победителем (единственным участником торгов) и Организатором. Задаток перечисляется на р/с: BY35MTBK3012001093300089651, ЗАО МТБанк, код МТБKVY22, г. Минск, ул. Толстого, д. 10, УНП 193056974. Организатор: Общество с ограниченной ответственностью «ЦентрСитиБай», УНП 193056974, тел. +375 (29) 157-55-55, e-mail: info@centrbay.by					

Сем прыкмет старэння

Як яго адцягнуць?

Гады — не бяда. Але мы пачынаем заўважаць, што навакольнае неак іранічна пазіраюць на нас і размаўляюць з асаблівай паперад-жальнасцю, як з маленькім дзіцем. Прычына можа быць у тым, што ўзроставыя змены непрыкметна для нас саміх пачынаюць адбывацца на паводзінах.

Дзе норма, а дзе паталогія?

Вельмі важна своечасова адсачыць у сабе пачатак гэтых змен і строга кантраляваць свае паводзіны або звярнуцца да спецыялістаў. Большасць старэчых дыягназаў невылечныя. Аднак можна адтэрмінаваць развіццё хваробы, падоўжыць актыўнае жыццё пажылога чалавека і загадзя падрыхтавацца да магчымых ускладненняў.

— Узроставыя змяненні — не паталогія, а норма. Насцярожыць павінны толькі небяспечныя сімптомы. Сярод іх неахайнасць. А навіта адмова ад звычайных гігіенічных працэдур, рэгулярнай змены адзення, падтрымання парадку ў жыллі. Яшчэ адна прыкмета — падазронасць. Чалавеку пачынае здавацца,

што яго пераследуюць, падслухваюць, падглядваюць, жадаюць забіць, атруціць. Таксама небяспечным сімптомам з'яўляецца страта арыентацыі ў прастору і часе. Чалавек перастае пазнаваць сваякоў і сяброў, блытае актуальныя і даўнія падзеі, размаўляе з памерлымі людзьмі, спрабуе сысці «дадому» з уласнай кватэры, — пералічвае трывяжныя прыкметы ўрач-гігіеніст **Мінскага абласнога цэнтру гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Кацярына АЗАРОВА**.

Сярод іншых сімптомаў — гіперсексуальнасць. Жанчыне здаецца, што ўсе ў яе закаханы, какетнічаюць і хочуць спакусіць. Мужчына аддаецца фантазіям аб сваіх адносінах з юнымі

дзяўчатамі, непрыстойна жартуе. Таксама буйства. Па нязначных прычынах ці ўвогуле без нагоды чалавек учынае гучны скандал, брудна лаецца, ламае мэблю, лезе ў бойку.

Насцярожыць блізкіх мусіць і паталагічнае назапашванне. Старыя людзі

захламляюць хату велізарнай колькасцю непатрэбных рэчаў, смецця, пустых упакоўак і катэгарычна адмаўляюцца з імі развітацца. Ну і апошняй прыкмета — страта крытычнасці. Пажылы чалавек лічыць сябе «геніем», «прыгажумом» і г. д., перастае задумвацца аб якасці і наступствах сваіх дзеянняў.

Сон, харчаванне і фізічныя напружкі

Каб аддаліць такую ​​непрыемную перспектыву,

насычанае кіслародам паветра. Пры парушэннях сну медытацыя, аўтатрэнінг і фітапрэпараты будучы карыснайшыя, чым седатывыны медыкаменты, — раіць Кацярына Азарова.

Харчаванне павінна забяспечваць мозг неабходнымі амінакіслотамі, вітамінамі і мінеральнымі рэчывамі. Карысная ежа, якая змяшчае прыродныя антыаксіданты, вітаміны D, E, B₁₂ — гэта морапрадукты, арэхі, рызкіны, курага, чарніцы, журавіны, морква. Варта ўключыць у меню малочныя прадукты, якія змяшчаюць прабіётыкі (жывыя малочнакіслыя бактэрыі). Невялікая колькасць натуральнага чырвонага віна (50-100 грамаў у дзень) абароніць сасуды і сэрца. А вось мяса лепш не злужываць — жывёльны тлушч спрыяе развіццю атэрасклерозу.

Пасільныя фізічныя напружкі стымулююць арганізм пажылога чалавека, павялічваюць утрыманне кіслароду ў крыві. Штодзённая зарадка паляпшае і памяць, і настрой. А вязанне, вышыванне, канструяванне, маляванне, праца з клавійтурай камп'ютара прымушаюць мозг «варушыцца» праз развіццё дробнай матарыкі пальцаў.

— Пажылым людзям варта спаць не менш за 7,5 гадзіны ў дзень, адпачываць днём, клапаціцца, каб у спальні было свежае,

Не — адзіноце, так — інтэлектуальным заняткам

Памятайце, што адзінота для пажылых людзей згубная. Страхваючы стымул да актыўнага жыцця, чалавек вельмі хутка ўпадае ў дэпрэсію і губляе сувязь з рэальнасцю. Таму чым больш у старога чалавека спраў, заняткаў, абавязкаў і захапленняў, блізкіх сяброў, дзяцей, унукаў, вучняў і выхаванцаў, тым даўжэй удаецца супрацьстаяць няўмольнаму часу. Зносіны (у тым ліку ў віртуальным свеце) абараняюць ад дэпрэсіі, хатнія гадаванцы дапамагаюць захаваць цікавасць да жыцця. А шлюбнае жыццё і рэгулярныя інтымныя адносіны запавольваюць старэнне мозгу дзякуючы эндырфінам і палавым гармонам.

Асабліваю ўвагу трэба ўдзяляць інтэлектуальным заняткам. Карысныя гульні, якія патрабуюць логікі і увагі, — шахматы, шашкі, даміно. Добра развівае памяць разгадваанне крыжаванак. Царкоўныя малітвы не толькі стымулююць мозг, але і дапамагаюць захоўваць душэўную раўнавагу.

Перамагчы старасць немагчыма, але заўсёды ёсць шанец заставацца ў цвярозым розуме і цвёрдай памяці, а таксама маладым у душы да самых сталых гадоў.

Скажыце, доктар...

Калі трэба падазраваць імунадэфіцыт?

Чым з'яўляецца наша імунная сістэма? Як яна працуе і якую функцыю выконвае? Чым небяспечнае аслабленне імунітэту, і як яго западозрыць? Пра гэта размаўляем з урачом-інфекцыяністам 22-й гарадской дзіцячай паліклінікі Мінска Дар'яй ПЕТРАЧУК.

— Дар'я Ігараўна, якую ролю адыгрывае імунная сістэма?

— Наш арганізм складаецца з мноства розных органаў (сэрца, лёгкія, страўнік, печань, ныркі, галаўны мозг і інш.) і сістэм: кровазвароту, куды ўваходзяць сэрца, артэрыі, вены і капіляры; стрававальнай сістэмы, якая ўключае ротавую поласць, горла, стрававод, страўнік, кішчэчнік, печань, падстраўнікавую залозу і інш.; мочавыдзяляльнай сістэмы, якая складаецца з дзвюх нырач, пары мачаточнікаў, мачавога пузыра і ўрэтры; цэнтральнай нервовай сістэмы. Кожная з гэтых сістэм выконвае сваю адмысловую функцыю.

Імунная сістэма (паходзіць ад лацінскага слова *immunis*, што азначае «вызваляецца») таксама з'яўляецца адной з сістэм жыццезабеспячэння, якая нястомна працуе над яго абаронай ад захворванняў, ад шкодных уздзеянняў звонку, кантралюе і захоўвае асноўныя функцыі тканак і органаў. Але, у адрозненні ад іншых

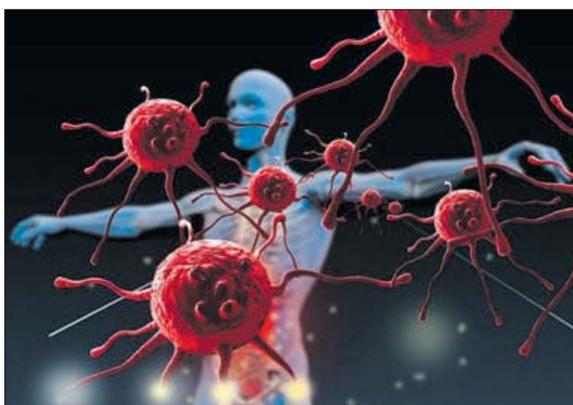
сістэм, яна не мае спецыфічнага месцазнаходжання, а размеркавана па ўсім целе, уключаючы ў тым ліку скуру і слізістыя абалонкі.

Імунная сістэма складаецца з элементаў — мноства розных тыпаў клетак, рэчываў і тканак (скура і слізістыя абалонкі), якія, акрамя таго што валодаюць сваімі спецыфічнымі функцыямі і ўзаемадзейнічаюць адзін з адным, нясуць яшчэ і імунную функцыю арганізма.

У першую чаргу імунная сістэма прызначаная для абароны чалавека ад уварвання чужародных рэчываў (бактэрыі, вірусы, паразітаў, грыбоў і інш.), якія могуць выклікаць інфекцыі. У жыцці нас акружае незлічонае мноства нябачных простым вокам мікраарганізмаў, многія з якіх вельмі небяспечныя для здароўя.

Уражае іх узаўважэнне. Адна бактэрыя на працягу адной гадзіны спараджае 8 сабе падобных асобін, праз 2 гадзіны іх утворыцца ўжо 64, праз 24 гадзіны — 4772 трыльёны. Пры размнажэнні на працягу 1 года атрымалася б маса бактэрыі, роўная масе Сонца. Але ў прыродзе ўсё знаходзіцца ў раўнавазе і беспераходнага павелічэння колькасці бактэрыі не адбываецца. Навучыўся бараніцца ад агрэсараў і наш арганізм.

Такая абарона ажыццяўляецца з дапамогай выканання імуннай

сістэмай наступных функцый: распазнанне, знішчэнне, выяўленне з арганізма чужародных рэчываў. Імунная сістэма валодае феноменам «імуналагічнай памяці», які характарызуецца тым, што паўторны кантакт з чужародным агентам выклікае паскоранае і ўзмоцненае развіццё імуннага адказу, забяспечваючы больш эфектыўную абарону арганізма ў параўнанні з першааснай імуналагічнай рэакцыяй.

— Што адбываецца, калі імунітэт парушаны?

— Я апісала, як працуе здаровая імунная сістэма. Яе дзейнасць мае вырашальнае значэнне для ходу інфекцыйнага працэсу.

Звычайная імунная сістэма імкнецца знішчыць мікроб, які ўварваўся, ці абмежаваць яго распаўсюджванне, і тым самым спрыяе лячэнню арганізма. Пры парушэнні дзейнасці імуннай сістэмы адбываецца збой у гэтых працэсах, які прыводзіць да цяжкага ходу ці рэцыдывавання (паўтарэння) захворванняў, а таксама павелічэнню іх частаты.

Падзяляюць дзве асноўныя групы імунадэфіцытаў. Гэта першасная (яны ў сваю чаргу дзеляцца на прыроджаныя і генетычна абумоўленыя) і другасныя. Апошнія з'яўляюцца следствам ВІЧ-інфекцыі, хіміятэрапіі, цяжкай алёкаі, крайняга дэфіцыту

пажыўных рэчываў, цяжкага ці дрэннага кантраляванага ходу некаторых хранічных захворванняў, напрыклад, цукровага дыябету.

— Як западозрыць, што з імуннай сістэмай маюцца праблемы?

— Першыя праявы імунадэфіцыту стартуюць у дзіцячым узросце. Дадзенае захворванне можна западозрыць па наступных «чырвоных сцягах». Гэта чатыры і больш на працягу года атыты (запаленне сярэдняга вуха); два і больш на працягу года цяжкія сінусіты (запаленне каляносавай пазух); два месяцы і больш антыбактэрыяльнай тэрапіі без асаблівага эфекту; дзве і больш на працягу года пнеўманіі (запаленне лёгкіх); дрэнная прыбыўка ў вазе або росце ў немаўляці; паўторныя гнойныя інфекцыі скуры або абсалёсы ўнутраных органаў; грыбковыя інфекцыі скуры, якія часта паўтараюцца і доўга не праходзяць; неабходнасць унутрывеннага ўвядзення антыбіётыкаў; выпадкі першааснага імунадэфіцыту ў сямі; цяжкая экзіма, якая дрэнна паддаецца лячэнню; працяглая дыярэя; значнае ўстойлівае павелічэнне лімфатычных вузловаў і селязёнкі.

Трэба адзначыць, наяўнасць толькі аднаго з сімптомаў практычна ніколі не сведчыць аб імунадэфіцыце. Калі ж ёсць спалучэнне некалькіх прыкмет, трэба звярнуцца да ўрача-імунолага.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов дер. Загорье Залоботского сельсовета Смолевичского района Минской области

1	Вид аукциона	Открытый
2	Дата, время и место проведения аукциона	15.12.2023 года в 11.00, аг. Залоботье, ул. Курпайчика, 1А, Залоботский сельсовет, кабинет председателя
3	Порядок проведения аукциона	В соответствии с главой 4 Положения о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь 13.01.2023 г. № 32
4	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1 – площадь 0,1500 га, кадастровый номер 624882003101000197, дер. Загорье (объект № 71/2021)
5	Ограничения в использовании земельного участка	-
6	Целевое назначение в соответствии с единой классификацией объектов недвижимого имущества	Код назначения 1 09 02 – земельный участок для размещения объектов усадьбы застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме)
7	Начальная цена продажи	Лот № 1 – 20 000 рублей
8	Условия проведения аукциона	а) продажа по цене не ниже начальной; б) участники аукциона могут быть граждане Республики Беларусь; в) без права предоставления расщирки; г) наличие не менее двух участников
9	Наличие инженерных коммуникаций и сооружений	дер. Загорье – имеется возможность подключения объекта строительства к сетям электроснабжения
10	Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории	Сведения об условиях инженерного развития застраиваемой территории отсутствуют
11	Размер задатка и реквизиты продавца	Получатель – Залоботский сельсовет 10% от начальной (стартовой) цены земельного участка, р/с ВУ8АКВВ3641000007286200000 в ОАО «АСБ «Беларусбанк» г. Смолевичи, БИК АКВВУ2Х УХН 600023902 (с пометкой «задаток за земельный участок», код платежа в бюджет 4901)
12	Порядок осмотра на местности земельных участков	Каждую среду с 12.00 до 13.00
13	Адрес и контактные телефоны комиссии	аг. Залоботье, ул. Курпайчика, 1А, Залоботский сельсовет, тел.: 8 (01776) 44738, 44216
14	Место, дата и время начала приема заявлений	с 15 ноября 2023 года в рабочие дни ежедневно
15	Место, дата и время окончания приема заявлений	11 декабря 2023 года в 17.30
16	Прилагаемые документы	1. Паспорт гражданина Республики Беларусь (документ, удостоверяющий личность), представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность. 2. Документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении банка, с отметкой банка
17	Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона	Внесение победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона в течение десяти рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся платы за земельный участок и возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и представлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения. Осуществление победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона государственной регистрации создания земельного участка и прав на него в Смолевичском бюро Борисовского филиала РУП «Минское областное агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в течение двух месяцев со дня принятия решения о предоставлении земельного участка. Получение победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона в установленном порядке технической документации и разрешение на строительство жилого дома.

Расходы по организации и проведению аукциона: лот № 1 – 2314,89 рубля и публикация информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона. Затраты на строительство, в том числе проектирование объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельным участкам, подлежат возмещению в порядке и случаях, предусмотренных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 01.01.2014 г. № 298.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «БЕЛГРАН»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС, руб. бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Имущество, согласно списку № 19: https://docs.google.com/document/d/1G_VK8Zk3pDIQgZUvLsGt9SznTKjDgh/edit?usp=drive_link&kouid=107336927377324979075&rtsp=tr&usd=true	26 862,06	2 686,21	1 343,10
2	Имущество, согласно списку № 20: https://docs.google.com/document/d/14FT1B9D2bVcsRsG3aTHNs_2aegTnhjKN/edit?usp=drive_link&kouid=107336927377324979075&rtsp=tr&usd=true	3 847,90	384,79	192,39

В отношении лотов проводятся первые торги

Местонахождение лотов: г. Минск, ул. Радзивиля, д. 11А

Дата и время проведения торгов: 19 декабря 2023 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127

Срок приема заявлений и внесения суммы задатка: с 10.00 15 ноября 2023 года до 16.00 15 декабря 2023 года

Условия для участия в торгах:

- До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с ВУ36АЛFA30122215570040270000, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: ОТНН 40901, задаток для участия в торгах по Лоту — ОАО «БЕЛГРАН», проводимых 19.12.2023.
- Заявление на участие (на каждый лот отдельно) и необходимые документы (согласие о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельно), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в срок с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления являются дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов).
- К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.
- В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем

подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.

- Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов.**
- Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 15 (пятнадцати) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 15 (пятнадцати) рабочих дней со дня проведения торгов.
- Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtorg.by/info/>.
- Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов: Евгений, +375293210039. **Дополнительная информация по предмету торгов по тел. +375293210039.**
- Организация и проведение аукциона осуществляются на основании норм Положения «О порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 18.

Информация о продаже: ОАО «БЕЛГРАН», в лице ликвидатора – ООО «Партнер-Консультант», тел. 8 (017) 395 89 17 (220070, г. Минск, ул. Радзивиля, 11А)

Организатор аукциона: ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127; ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт <https://orgtorg.by> • telegram <https://t.me/orgtorg>

ИЗВЕЩЕНИЕ О СНЯТИИ С ТОРГОВ

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) сообщает о снятии с аукциона, назначенного на 04.12.2023, здания специализированного склада, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ (инв. № 640С/26853), восточнее аг. Весья, 9/3, Слуцкий р-н. Продавец – ОАО «Слуцкий Агросервис». Извещение о торгах было опубликовано в газете «Звязда» от 02.11.2023.

Извещение о проведении аукционных торгов по продаже не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов и земельных участков в г. Бресте в частную собственность граждан Республики Беларусь

№ лота	Наименование объекта/ Адрес участка	Кадастровый номер	Общая площадь (га)	Целевое назначение использования участка	Начальная цена предмета аукциона (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расходы по подготовке зем.-кадастр. док. (руб.)	Ограничения и условия в его использовании	Инженерное обеспечение земельного участка
1	Не завершенный строительством незаконсервированный многоквартирный жилой дом в г. Бресте, переулок Боровой 2-й, 13 и земельный участок	140100000 001023226	0,1024	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	136 556,01 (99 128,81 – не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом, 37 427,20 – земельный участок)	27 000,00	4 745,14	0,0001 га – охранный зона электрических сетей напряжением до 1000 вольт; 0,0011 га – охранный зона объектов газораспределительной системы (газопровод среднего давления); 0,1024 га – на мелиорированных (мелиорированных) землях.	Существует возможность подключения к системам газоснабжения, водоснабжения, электроснабжения
2	Не завершенный строительством незаконсервированный многоквартирный жилой дом в г. Бресте, улица Воинов-интернационалистов, 9/4 (площадь застройки – 382 кв. м, готовность 3 %) и земельный участок	140100000 001034003	0,0988	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	87 104,13 (18 270,17 – не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом, 68 833,96 – земельный участок)	17 000,00	3 617,13	0,0039 га – охранный зона линий, сооружений электросвязи и радиотехники	Существует возможность подключения к системам газоснабжения, водоснабжения, электроснабжения канализации

Размер штрафа, уплачиваемый в случаях, определенных Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220 и Указом Президента Республики Беларусь «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» от 05.05.2009 г. № 232 – 3 700,00 рублей

Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» г. Брест, ул. Ленина, 50-23. Контактный телефон 53 81 92

Задаток в размере до 20 % от начальной цены предмета аукциона (лота) перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на р/с № ВУ73АКВВ3012780360011000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, код банка АКВВУ2Х, УНП 290433924 в срок до 16.00 13.12.2023 г.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220 и состоит при наличии не менее двух участников. В аукционе могут участвовать граждане Республики Беларусь.

Перечень документов, представляемый участником аукциона: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков); гражданским – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования; документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Порядок осмотра объекта осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов.

Победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан:

- в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся в размере, определенном соответствующим протоколом аукционных торгов;
- часть оплаты за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления расщирки ее внесения

в установленном порядке за земельный участок) за вычетом суммы, причитающейся за не завершенный строительством незаконсервированный многоквартирный жилой дом;

- часть платы за предмет аукциона – цена продажи не завершенного строительством незаконсервированного многоквартирного жилого дома, исчисленную пропорционально его удельному весу в начальной цене предмета аукциона, за вычетом расходов, понесенных на оплату оценок;
- возместить расходы, понесенные бюджетом по изготовлению земельно-кадастровой документации и государственной регистрации земельного участка;
- компенсировать организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения [окончательный размер которых определяется до аукциона и фиксируется в соответствующих ведомостях о заключении участником];
- подать заявление о государственной регистрации

права на не завершенный строительством незаконсервированный многоквартирный жилой дом в частной собственности на земельный участок в РУП «Брестское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в течение двух месяцев со дня подписания протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся;

- в течение одного месяца с момента государственной регистрации получить разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и строительство многоквартирного жилого дома и нежилых построек на придомовой территории на предоставленном земельном участке;
- разработать в установленном порядке проектную документацию на строительство многоквартирного жилого дома;
- представить изготовленную проектную документацию на согласование в Брестский городской исполнительный комитет;
- завершить строительство объекта в сроки, установленные действующим законодательством.

Аукцион состоится 19 декабря 2023 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Энгельса, 3, актовый зал. Заявления на участие в аукционе принимаются с 8.30 15.11.2023 г. до 16.00 13.12.2023 г. (перерыв – с 13.00 до 14.00; вых.: сб., вс.) по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 50-23. Контактный телефон 53 81 92. Сайты: www.bgcn.by, www.city.brest.by, www.brest-region.gov.by и www.gki.gov.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИЗОЛИРОВАННОГО ПОМЕЩЕНИЯ

Организатор торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества – Минское областное управление № 500 ОАО «АСБ Беларусбанк»

Наименование объекта продажи	Изолированное помещение с инвентарным номером 630/D-28198, расположенное по адресу: Минская область, г. Молодечно, ул. В. Гостинцев, 121-105, общей площадью 96,0 кв. м
Начальная цена продажи	61 682,04 бел. руб. (шестьдесят одна тысяча шестьсот восемьдесят два рубля 04 копейки) с учетом НДС
Сумма задатка	6 168,20 бел. руб.
Дата проведения аукциона	20.12.2023 в 11.00
Сроки и место подачи документов на участие	До 15.00 15.12.2023 по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 69/1-4, каб. 507
Продавец	ОАО «АСБ Беларусбанк». Договор купли-продажи заключается ОАО «АСБ Беларусбанк» (г. Минск) и регистрируется в органе по государственной регистрации по месту нахождения объекта
Контактные данные	По вопросу, связанному с объектом продажи, обращаться по телефону 8 (017) 368-49-60
Дополнительное условие	Покупатель возмещает расходы по проведению рыночной оценки в размере 454,67 бел. руб. с учетом НДС

Для участия в открытом аукционе представляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка на счет № BY 69 АКВБ 66708597000020000000000000000000 БИК АКВБВY2X в ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 100325912, назначенная платежка – задаток для участия в аукционе.

К заявлению также прилагаются: юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копии документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования, а также копии учредительных документов юридического лица; иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подотчена в течение шестидесяти дней со дня подачи заявления на участие в аукционе) либо эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык; гражданином Республики Беларусь – копия паспорта; иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык; представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем) – доверенность, выданная в установленном порядке. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством). При подаче заявления организатором открытого аукциона с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Аукцион по продаже недвижимого имущества будет проводиться с повышением цены. Шаг аукциона – 5% от первоначальной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона. Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан в течение 30 рабочих дней с момента утверждения организатором аукциона протокола о результатах аукциона. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 дня до установления даты его проведения.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АКЦИОНА

Организатор аукциона: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703, оф. 5

Продавец: РТУП «Торговый дом «ЛЕГПРОМ», 220004, г. Минск, ул. Раковская, д. 18

Имущество, реализуемое одним лотом, по адресу: г. Минск, ул. Раковская, 18, 18/1

В состав лота входят следующие объекты недвижимого имущества: административное здание с объектами торговли и общественного питания (здание административно-хозяйственного) (инв. номер 500/C-1572, общей площадью 910 кв. м); административное (здание административно-хозяйственное) (инв. номер 500/C-1973, общей площадью 528 кв. м); хозяйственно-питьевая водопроводная сеть (сооружение специализированное коммунального хозяйства) (инв. номер 500/C-1018658, общей площадью 7,6 м); хозяйственно-бытовая канализационная сеть (сооружение специализированное коммунального хозяйства) (инв. номер 500/C-1018659, протяженностью 39,4 м); тепловая сеть (сооружение специализированное коммунального хозяйства) (инв. номер 500/C-1018657, протяженностью 37 м); тепловая сеть (сооружение специализированное коммунального хозяйства) (инв. номер 500/C-1018655, протяженностью 35 м).

В состав лота входит иное имущество. Подробный список размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by

Сведения о земельном участке с кадастровым номером 50000000007001393

Предоставлен на праве временного пользования по 31.03.2031 г. для эксплуатации и обслуживания здания административно-хозяйственного по ул. Раковской, 18, для реконструкции и обслуживания здания административно-хозяйственного по ул. Раковской, 18/1, общей площадью 0,1591 га

Обременения: 1. Аренда. Подробная информация у Продавца. 2. Обременение (обременения) прав на недвижимое имущество, установленные в связи с присвоением ему статуса памятника историко-культурного наследия. Новый собственник материальной историко-культурной ценности обязан в течение тридцати календарных дней со дня приобретения права собственности подписать охранные обязательства. Невыполнение этого требования является основанием для признания сделки недействительной

Начальная цена с НДС 20%	5 499 441,41 бел. руб. (снижена на 30%)
Шаг аукциона	274 972,07 бел. руб.

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 17.00. Ответственное лицо: Климович Александр Михайлович, 8025-501-88-88

С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайтах организатора аукциона: www.ipmtorgi.by, www.cpo.by

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY09 BLBB 3012 0191 0339 8000 1001 в ОАО «Белинвестбанк»; БИК BLBBVY2X; УНП 191093980, получатель платежа – РТУП «Торговый дом «ЛЕГПРОМ»

Срок подписания договора купли-продажи: 5 (пять) рабочих дней после проведения аукциона

Срок оплаты: не более 20 (двадцати) календарных дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совмина РБ от 4 января 2013 г. № 16 «о некоторых вопросах продажи имущества ликвидированного юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне представляемых документов, образцах заявлений на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилах проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by и www.cpo.by

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику, по начальной цене, увеличенной на 5%

Затраты и вознаграждение (2% от цены продажи предмета аукциона) на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» 13.10.2023. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата, место и время проведения аукциона	01.12.2023 в 13.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»
Дата, место и время окончания приема документов	30.11.2023 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»
Контактные данные	Тел.: +375 (17) 373 21 33, +375 (44) 704 92 06. E-mail: info@ipmtorgi.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АКЦИОНА

Организатор торгов: ликвидатор ООО «Хард энд Хэви» – ООО «Правовая компания «АльтЮрКом»; УНП 191343750; г. Минск, ул. Казинца, д. 11А, оф. Б813, +375293182836, acsgbravo@gmail.com

Продавец: ООО «Хард энд Хэви», Республика Беларусь, 223021, Минская область, Минский район, с/с Щомыслицкий, аг. Озерцо, д. 1/8, пом. 14 А/8-13, +375293182836

Лот № 1

Состав лота:	Ед. измерения	Количество	Цена, бел. руб.	НДС (20%), бел. руб.	Стоимость с НДС, бел. руб.
Автомобильный грузовой фургон SKODA PRAKITK , 2009 года выпуска, цвет белый, объем двигателя, куб. см – 1422, привод – передний, коробка передач – МКПП	шт.	1	6 900,00	1 380,00	8 280,00

Предметы торгов расположены по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, д. 131.

Начальная цена лота № 1: 8 280,00 бел. руб., **задаток по лоту № 1:** 828,00 бел. руб.

Шаг аукциона 5%.

Торги состоятся 18.12.2023 г. в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 11А, оф. Б804.

Срок внесения задатка: с 15.11.2023 по 15.12.2023.

Задаток перечисляется на расчетный счет ООО «Правовая компания «АльтЮрКом»: BY83 UNBS 3012 0297 4300 8000 1933 в ЗАО «СБС Банк», код UNBSBY2X, УНП 191343750.

Назначение платежа: внесение задатка для участия в торгах по лоту № 1.

Ознакомление с предметом торгов осуществляется в рабочие дни по предварительному согласованию по тел. +375293182836.

Заявление на участие в торгах в свободной форме с указанием полных реквизитов покупателя со всеми необходимыми документами направляет по адресу: 220099, г. Минск, ул. Казинца, д. 11А, оф. Б813, ликвидатору – ООО «Правовая компания «АльтЮрКом» (таким образом, чтобы обеспечить его получение ликвидатором с 9.00 15.11.2023 по 16.00 15.12.2023).

К заявлению на участие в торгах прилагается документ, подтверждающий внесение суммы задатка, указанной в извещении, с отметкой банка, а также документы согласно п. 12 Положения, утв. пост. Совмина Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Участником, выигравшим торги, единственным участником аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение торгов в сумме, которая будет доведена до сведения участников торгов до начала их проведения.

В день проведения торгов участники обязаны зарегистрироваться у организатора торгов. Время регистрации: с 10.30 до 10.50. Результаты торгов оформляются протоколом в день их проведения. В случае если заявление на участие в торгах подано только одним участником или для участия в торгах не было подано ни одного заявления, торги признаются несостоявшимися и оформляется протокол о признании торгов несостоявшимися. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5%, оформляется протокол о продаже предмета торгов этому участнику. Срок подписания договора купли-продажи предмета торгов – 5 рабочих дней со дня проведения торгов, срок оплаты по вышенанзванному договору – 15 рабочих дней с момента подписания договора. Передача предмета торгов покупателю осуществляется не позднее 5 рабочих дней со дня полной оплаты предмета торгов по вышенанзванному договору.

23.11.2023 г. в 14.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Гомельжилпроект».

Повестка дня: 1. О членах ревизионной комиссии. 2. О смене адреса объекта.

Местонахождение ОАО «Гомельжилпроект»: г. Гомель, ул. Кирова, 17. Место проведения собрания: г. Гомель, ул. Кирова, 17. Время регистрации в день проведения собрания с 13.30 до 14.00. При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность). С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 15.11.2023 г. (с 14.00 до 16.00) по месту нахождения общества. Дата сбора реестра акционеров – 15.11.2023 г. УНП 400028265

ЗАО «БелБанкротАукцион», организатор торгов по продаже имущества **ОАО «ФАРМИН»** (УНП 190073936), объявляет о проведении **18.12.2023 г. в 09.00** публичных торгов в электронной форме на электронной торговой площадке: bankrotorg.by.

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: bankrotorg.by.

22.12.2023 года в 11.00 Светлогорский районный исполнительный комитет проводит открытый аукцион по продаже не завершеного строительством незаконсервированного жилого дома, готовностью 12%, расположенного по адресу: г. Светлогорск, ул. Тенистая, д. 3, на земельном участке с кадастровым номером 325050100001010197 площадью 0,0999 га, и права аренды земельного участка сроком на 50 лет (аукцион состоится в зале заседаний райисполкома по адресу: г. Светлогорск, пл. Центральная, д. 1 (2 этажа)

№ лота	Наименование лота	Назначение участка	Начальная цена	Сумма задатка
№ 1	Не завершеного строительством незаконсервированного жилого дома, готовностью 12%, расположенный по адресу: г. Светлогорск, ул. Тенистая, д. 3, на земельном участке с кадастровым номером 325050100001010197 площадью 0,0999 га, и права аренды земельного участка сроком на 50 лет (имеются ограничения в связи с его расположением в охранной зоне электрических сетей – 0,003 га)	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (1 09 02 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания одноквартирного (блокированного) жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме)	6329 руб. 15 коп. (в том числе 517,821 руб. – начальная цена не завершеного строительства незаконсервированного жилого дома, 1156,34 руб. – начальная цена права аренды земельного участка сроком на 50 лет)	1200 руб.

Условия продажи: Победителем аукциона либо единственным участником несоостоявшегося аукциона в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несоостоявшимся обязан:

- Возместить вышеуказанному собственнику 81,73% от суммы, полученной от продажи единого предмета аукциона, за вычетом расходов на проведение публичных торгов и расходов на оценку не завершеного строительством незаконсервированного жилого дома.
- Внести плату (часть платы в случае предоставления Светлогорским районным исполнительным комитетом рассрочки ее внесения в установленном порядке) за единый предмет аукциона, путем перечисления средств на бюджетный счет районного исполнительного органа № BY554KB330042001600000000 в ОАО «АСБ «Беларусбанк», г. Минск, БИК АКВБВY2X, УНП 400555165, наименование платежа 04002, за вычетом суммы, подлежащей возмещению вышеуказанному собственнику.
- Возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оценку не завершеного строительством жилого дома, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения.
- В течение 2 месяцев со дня подписания договора аренды земельного участка, но не позднее 3 месяцев со дня получения выписки из решения Светлогорского районного исполнительного комитета от 12.06.2023 № 1549 обратиться за государственной регистрацией прав, ограничений (обременений) прав на земельный участок в Светлогорское бюро Речичского филиала республиканского унитарного предприятия «Гомельское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру».
- Юридическому лицу, индивидуальному предпринимателю в течение шести месяцев, а гражданину в течение одного года со дня государственной регистрации возникновения права на земельный участок, приступить к его занятию в соответствии с целью и условиями его предоставления, в том числе получить в установленном порядке разрешительную документацию на проведение проектно-исследовательских работ и разработку строительного проекта на строительство одноквартирного жилого дома.
- Завершить строительство одноквартирного жилого дома в сроки, установленные частью второй пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 7 февраля 2006 г. № 87 «О некоторых мерах по сокращению не завершеного строительства незаконсервированных жилых домов, дач».
- К участию в аукционе допускаются: гражданин, индивидуальный предприниматель или юридическое лицо (лично либо через своего представителя), подавшие заявление на участие в аукционе и заключившие соглашение со Светлогорским районным исполнительным комитетом в виде документа, подтверждающего внесение задатка, с отметкой банка. Задаток перечисляется на расчетный счет райисполкома № BY27AKVB36044290020432000000 в ОАО «СБ Беларусбанк», БИК АКВБВY2X, УНП 400019707, Светлогорский райисполком, назначение платежа – задаток для участия в аукционе. Сумма задатка победителя аукциона засчитывается при оплате им стоимости единого предмета аукциона; гражданином – копия документа, удостоверяющего личность, без нотариального засвидетельствования; индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – доверенность, оформленная в соответствии с требованиями законодательства; представителем или уполномоченным должным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица, без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; представителем или уполномоченным должным лицом иностранного юридического лица – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение года до подачи заявления об участии в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения и засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык. Документы, составленные за пределами Республики Беларусь в соответствии с законодательством иностранного государства, должны быть легализованы, если иное не предусмотрено законодательством. При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и

юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность. Консолидированными участниками для участия в аукционе предоставляются также оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе.

Документы для участия в торгах принимаются по адресу: г. Светлогорск, пл. Центральная, 1, каб. 31 (3 этаж правое крыло), отдел экономики Светлогорского райисполкома с 8.30 до 13.00 и с 14.00 до 17.30 по рабочим дням с даты опубликования извещения до 18.12.2023 года включительно. Заключительная регистрация в день аукциона с 10.00 до 11.00 по адресу: г. Светлогорск, пл. Центральная, д. 1, каб. 31 (3 этаж правое крыло). Телефон: 8 (02342) 90839, 72065.

Условия проведения аукциона – наличие не менее двух участников, при наличии одного участника предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объекты инженерной и транспортной инфраструктуры: существующие сети электроснабжения, водоснабжения, связи, газоснабжения, канализации. Инженерное обеспечение выполнять по техническим условиям, полученным от соответствующих служб и организаций.

Порядок осмотра на местности земельных участков: выезд по желанию, предварительное ознакомление с земельно-кадастровой документацией всеми желающими.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи не завершеного строительством незаконсервированных жилых домов, дан с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 № 220.

		Гімнастычная прылада	Лісцевое дрэва	Вялікая драўляная кадка
	Статак коней		Абутак з футра	
	Мяцэж, гаўстанне	Птушка з чубком	Марскі рак	
	Без ягно яго не бывае			
Дзяржаўнае аб'яднанне	Сустрача па сігнале	Паглыбленне ў сцяне	Другі дзень тыдня	
Алейная культура	Фруктовы газіраваны напітак	Прылада для прыёму радыёхваля		
	Лагер, месца стаянкі	Збожжавая культура	Майстар па вырабке бочак	Марская рыба
		Ім прасейваюць муку	Палавое ўмацаванне	Гнеў цара
...свечыцца сонца	Прадукт працы на продаж	Вораг металу	Баявы кліч	
Сорт яблыку		Бег па лад крыжкі "Ура!"	Чырвоны каштоўны камень	

СКАНВОРД

ПРАВЕРЦЕ. КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Па гарызанталі: Абруч. Табун. Смуфта. Дым. Саюз. Бондар. Сіпро. Рэшата. Ясна. Аюп. Тавар. Ура. Лал. Аніс. Атака. Па вертыкалі: Дантыст. Граб. Чан. Унты. Удод. Амар. Антан. Збор. Ніша. Аўгорак. Сор. Акула. Апала. Стан. Авёс. Ржа.

Складу Юрый ФАЛІНСКІ, г. Мінск.

СЁННЯ

Месяц
Маладзік 13 лістапада.
Месяц у сузор'і Стральца.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	8.36	17.11	8.35
Віцебск —	8.31	16.56	8.25
Магілёў —	8.26	17.01	8.35
Гомель —	8.17	17.04	8.47
Гродна —	8.50	17.28	8.38
Брэст —	8.45	17.34	8.49

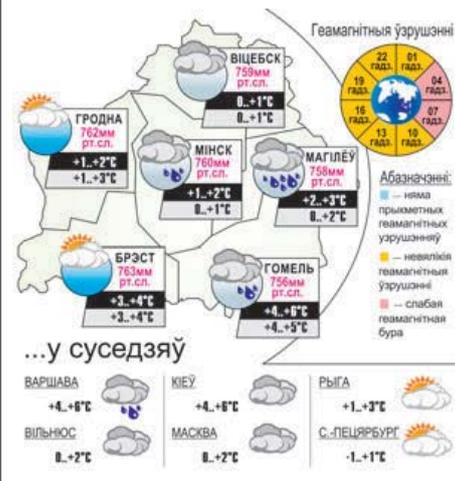
Імяніны

Пр. Канстанціна. К. Амелі, Мары, Альберта, Артура, Леапольда.

Фота Андрэя ФЕАКІСТАВА

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

15 ЛІСТАПАДА

1923 год — створана першае беларускае літаб'яднанне «Маладняк». Творчасць «маладнякоўцаў» паклала пачатак пралетарскай плыні ў беларускай літаратуры, стала адной з найбольш яркавых з'яў у савецкай беларускай літаратуры першых дзесяцігоддзяў. Ініцыятарамі стварэння сталі А. Александровіч, А. Бабарэка, А. Вольны, А. Дудар, Я. Пушча і М. Чарот. Неўзабаве да іх далучыліся У. Дубоўка, М. Зарэцкі, К. Крапіва, П. Трус і К. Чорны, а таксама пісьменнікі старэйшага пакалення З. Бядуля і А. Гурло. На працягу 1924—1925 гадоў з'яраві аб'яднання было выдадзена каля 50 зборнікаў вершаў і прозы, выйшла больш за 20 нумароў часопіса «Маладняк». Атрымалі вядомасць пісьменнікі «маладнякоўцы» М. Зарэцкі, А. Александровіч, З. Астапенка, А. Дудар і П. Галавач. Акрамя літаратурнай дзейнасці, «Маладняк» праводзіў і вялікую грамадска-выхавальную і асветніцкую работу. Адрэзаны аб'яднання былі адкрыты не толькі на тэрыторыі Беларускай ССР, але і ў Петраградзе і Маскве, а таксама за мяжой (Прага, Рыга і Коўна).

1938 год — нарадзіўся (былая в. Драздоўшчына Крычаўскага раёна) Віктар Стэфанавіч Цітоў, беларускі этнограф, гісторык, педагог, доктар гістарычных навук, прафесар. Даследаваў этнічную гісторыю і географію Беларусі, традыцыйную народную культуру, праблемы нацыянальных узаемаадносін.

1953 год — нарадзіўся (г. Горкі) Аляксандр Рымавіч Цыганой, беларускі вучоны ў галіне хіміі, акадэмік НАН Беларусі, член-карэспандэнт НАН Беларусі, член-карэспандэнт Акадэміі аграрных навук Рэспублікі Беларусь (1999—2002), доктар сельскагаспадарчых навук, прафесар. Аўтар звыш 800 навуковых прац, прысвечаных распрацоўцы экспрэсных метадаў і метадык аналізу якасці сельскагаспадарчай прадукцыі і аб'ектаў навакольнага асяроддзя, аграхімічных прыёмаў атрымання экалагічна чыстай прадукцыі расліннаводства. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

1458 год — падзел Кіеўскай мітраполіі ў складзе Канстанцінопальскага патрыярхата на Кіеўскую і Маскоўскую епархіі.

1492 год — Хрыстафор Колумб і сваім дзённіку ўпершыню апісвае тытунь, які ўжываюць карэнныя жыхары Новага Свету — індзейцы.

1881 год — капітан 1-га рангу Аляксандр Мажайскі атрымлівае ад Дэпартаменту гандлю і мануфактуры патэнт на паветраплавальны снарад — так званы самалёт Мажайскага.

1917 год — падпісана Дэкларацыя правоў народаў Расіі — адзін з першых дакументаў Савецкай улады, прыняты Саветам народных камісараў РСФСР. Была падпісана старшынёй СНК У. Леніным і народным камісарам па справах нацыянальнасцяў І. Сталіным. У дэкларацыі былі абвешчаны чатыры асноўныя прынцыпы нацыянальнай палітыкі: роўнасць і суверэннасць народаў Расіі; права народаў Расіі на свабоднае самавызначэнне аж да аддзялення і ўтварэння самастойнай дзяржавы; адмена ўсіх і ўсякіх нацыянальных і нацыянальна-рэлігійных прывілеяў і абмежаванняў; свабоднае развіццё нацыянальных меншасцяў і этнаграфічных груп, якія населяюць тэрыторыю Савецкай Расіі. У адпаведнасці з дэкларацыяй савецкі ўрад прызнаў незалежнасць Фінляндыі.

САФІ ЛАРЭН: «Нішто не робіць жанчыну больш прыгожай, чым упэўненасць у тым, што яна прыгожая».

УСМІХНЕМСЯ

Калі хтосьці зрабіў табе зло, не крыўдуй на яго, а дай яму цукерку. Ён табе зло — ты яму цукерку, ён зло — ты цукерку. І так да тэду, пакуль у гэтага стварэння не разаяцца цукровы дыябет.

Сацыёлагі вырашылі шляхам апытання склаў рэйтынг самых жаданых мужчын свету. З вялізным адрывам перамог Бенджамін Франклін.

Мяне пытаюць: як часта можна піць віно? Купіце сабе календарык, там дні, калі можна піць віно, пазначаны лічбачкамі. Чырвонымі выдзелены дні для чырвонага віна.

— Сёння я нарэшце заробіў свае першыя грошы як фатэграф! — Агенцтва купіла ў цябе твае работы? — Не, я прадаў фотатапарат.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ У МІНСКУ: прыёмнай — 311 17 13 (г.п./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

ПРЫЁМНЫЯ РЭКЛАМНЫЯ ТЭЛ./ФАКС: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары аўтыбіяграфічных і іншых артыкулаў абавязаныя падаць ідэнтыфікацыйны факт: іх меркаванні не з'яўляюцца суадпавядальнымі з меркаваннямі редакцыі. Рэдакцыя на сваёй меркаванне адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пisma. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу редакцыі.

www.zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавешча «Беларускі Дом друку», ЛП № 3820000007687 ад 30.04.2004, 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 10.346. Індэкс 63850. Зак. № 2630.

Нумар напісаны ў 1930.

14 лістапада 2023 года.